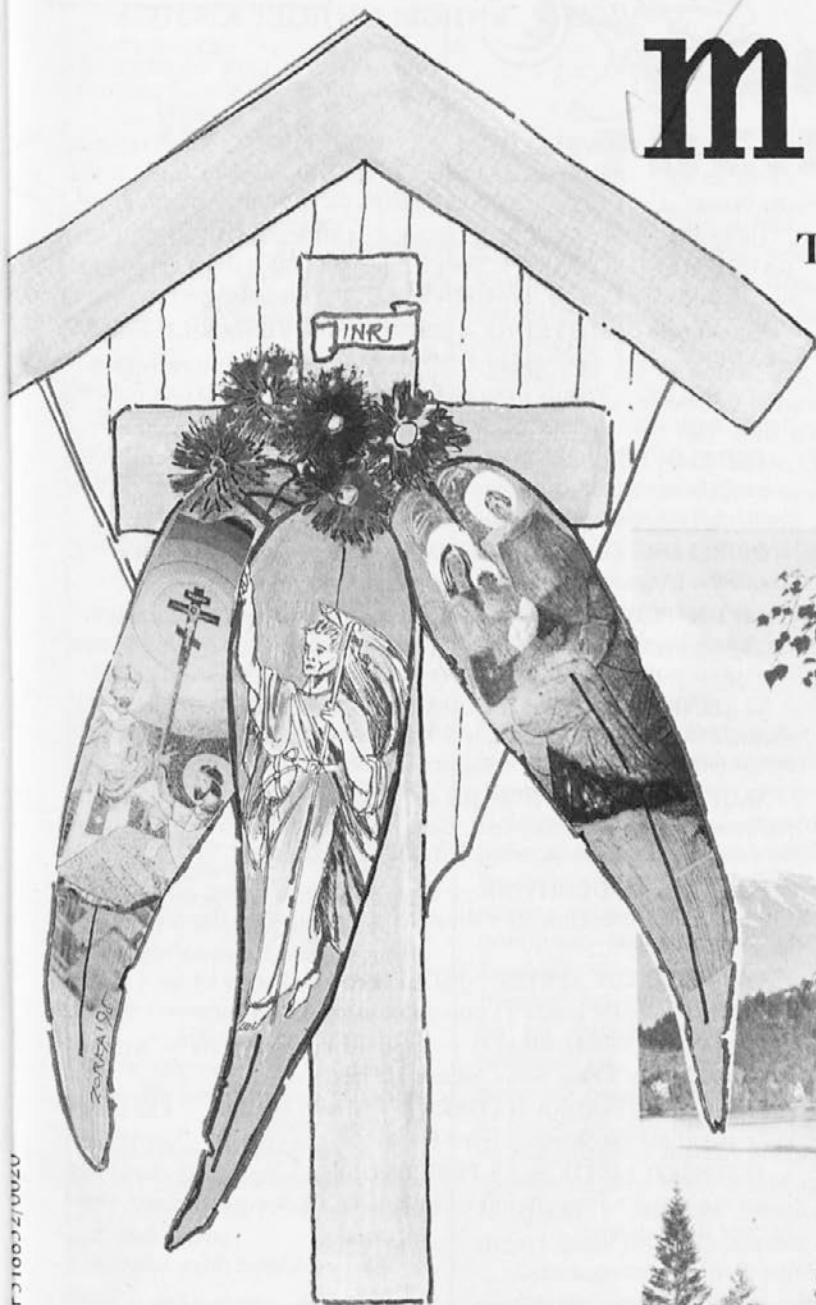

misli

THOUGHTS

LETO -
YEAR 45
JANUAR
FEBRUAR 1996

Stalna naslovna slika tega letnika predstavlja tri slovenska verska središča v Avstraliji: Melbourne, Sydney in Adelaide. Delo Zorke Černjak. - Bled pa poznamo.

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

PRVA izdaja novega letnika avstralskih MISLI je pred vami. Razen naslovne strani notranje oblike nisem spreminjal, saj je že nekako tradicionalna. Vsaj po mojem okusu, zato naj ostane še to leto. Upam, da boste bralci tudi z vsebino tega letnika zadovoljni.

Petištirideseto leto življenja našega izseljenskega lista je steklo, od teh štirindvajseto leto pod mojim urejevanjem in upravljanjem. Namen sem imel spreči prihodnje leto, za 25-letnico svojega dela pri listu. A prehitela me je vest v Poročilih slovenske frančiškanske province (št.5, leto 1995), ki je v zapisniku definitorialne seje prinesla črno na belem: "Z januarjem 1997 bi p. Tone prevzel urejanje Misli poleg verskega in kulturnega središča sv. Ciriila in Metoda. . ." Torej še to leto.

Smo pač v dobi nepričakovanih, predčasnih upokojitev. Koliko mlajših od mene je že moralo s svojih delovnih mest. Mene je pri vsem tem vsaj dohitela starost.

Ostali pa mi bodo lepi spomini na delo pri MISLIH, ki sem ga vsa dolga leta opravljal z ljubeznijo in veseljem. Če gledam nazaj, se čudim, da sem vse to zmožel poleg dušnopastirskega dela. A leta so izčrpala uredniške stvariteljske moči. List bo dobil s prihodnjim letom z mlajšim urednikom novega zagona svojemu zlatemu jubileju naproti.

In kaj bom delal brez MISLI? No, dolgčas mi ne bo. Pisal bom več, saj mi je pri uredniškem in upravniskem poslu za to manjkalo časa.

— Urednik in upravnik

UČIMO SE SLOVENSKO – I. del – Odlična metoda pouka mladine osnovnih šol – Melbournske učiteljice Draga Gelt, Magda Pišotek in Marija Penca – Cena 10 dolarjev. Res koristen dar mladim znancem.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA. I.DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL. PART I. Cena 12 dolarjev. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. Slovenian Research Center of America.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11 dolarjev.

MY HOUSE – Pesniška zbirka Toneta Kuntnerja "Moja hiša", prevedena v angleščino. Cena deset dolarjev.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Draga Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22 dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga zanimivih esejev Dr. M. Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. Zadnje izdajo v štirih knjigah dobite za ceno 35 dolarjev.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSLEM, II. del. – Zanimiva študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos. Cena 27 dolarjev. (Cena za prvi in drugi del skupaj je 40 dolarjev.)

ŠKOF ROŽMAN, I, II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40 dolarjev. Samo zadnja knjiga (III. del) je 28 dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 3 dolarje.

STO RECEPTOV SESTRE NIKOLINE. – Kuharska knjiga o domačih jedeh. Cena prve knjige 11 dolarjev, druge pa 13 dolarjev.

PISMA MRTVEMU BRATU – Topli spomini na brata – Avtor je duhovnik lazarist Franc Sodja – Cena 12 dolarjev.

PRVA NACIONALNA ILEGALA – Štajerski bataljon – Ena izmed knjig argentinskega Slovence Ivana Korošca. Cena petnajst dolarjev.

JESENSKO LISTJE in ZA PEST DROBIŽA sta pesniški zbirki adalidskega pesnika Ivana Burnika Legiša. Obe sta še na razpolago, vsaka za ceno deset dolarjev.

misli (THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) Fr. Basil Valentine, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'Beckett Street, KEW, Vic. 3101 – Naslov: MISLI, P.O.Box 197, KEW, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 – Fax (03)9853 6176 + Naročnina za leto 1996 je 10.– dolarjev, izven Avstralije 20.– dolarjev, letalsko s posebnim dogovorom + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišтво za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel.(03)9387 8488 – Fax: (03)9380 2141

božje

misli

Leto

45

in

Št.

človeške

1 in 2

JANUAR in

FEBRUAR 1996

V znamenju treh škofov

– P. Bazilij – stran 1

Oče, potrdi nas v veri!

– Razlaga gesla – stran 2

Smo otroci besede – /Kat.glas/

– Prof. Bruna Pertot – stran 2

Pogovor z Msgr. M. Pirihom

– Ljubo Bekš v Naši luči

– stran 3

Večer starega leta – črtica

– Andrejka – stran 6

Dajmo otrokom prihodnost miru

– Poslanica Janeza Pavla II.

za letošnji Dan miru – stran 7

Z našega konca /Wollongong/

– Margaret Hatežič – stran 10

Središče svetih Cirila in Metoda,

Melbourne – P. Tone – stran 11

Izpod Triglava – stran 14

Na poti do oltarja – O prvi avstr.

blaženi – P. Valerijan – stran 16

Središče svetega Rafaela, Sydney

– P. Valerijan – stran 18

Moje celice – zapiski iz zaporov

– Jožko Kragelj – stran 21

Naše nabirke – stran 21

Središče svete Družine, Adelaide

– P. Janez – stran 24

Greš z nami? – V Slovenijo

za papežev obisk v maju

– Cvetko Falež – stran 25

Z vseh vetrov – stran 26

Kotiček naših mladih

– stran 28

Križem avstralske Slovenije

– stran 29

Pa spet nekaj uvoženega iz

Republike Slovenije – stran 32

V ZNAMENJU TREH ŠKOFOV

PRIČELI smo novo leto. Kaj bo prineslo našemu narodu? Kljub vsemu zaviranju nekaterih, ki bi radi kar na starih temeljih enoumja gradili demokratično bodočnost, moramo biti optimisti. Zadnja leta so bila za naš narod leta velikih in odgovornih korakov - nadaljujmo jih neustrašeno in v globoki zavesti, da sta z nami Bog in Devica Marija. Ko obhajamo 1250-letnico sprejema krščanstva, smo lahko Bogu samo hvaležni za vse, kar smo doslej prejeli iz Njegove očetovske roke. Tudi za preizkušnje, ki jih je narod doživljal v svoji zgodovini ter je bila v nevarnosti njegova vera, njegova narodna identiteta, da, celo njegov obstoj. Iz vseh preizkušenj doslej se je narod dvignil ves poživiljen in prenovljen. Prepričan sem, da bo tudi preizkušnja zadnjih desetletij kot zadnjega pelletja končno prinesla zadovoljive sadove.

V članku dr. Marka Kremžarja iz Argentine, Leto vere in upanja, beremo:

"Letošnje leto bo za Slovence v znamenju treh velikih katoliških škofov. Prvi med njimi je rimski škof Janez Pavel II., ki bo kot Kristusov namestnik na zemlji prvič obiskal našo domovino, da nam s svojo navzočnostjo utrdi krepost vere. Deležen bo časti, od mnogih pa tudi globoke hvaležnosti in ljubezni. Drugi škof v središču slovenske katoliške pozornosti bo Anton Martin Slomšek, deležen beatifikacije. Vsem bo v ponos, nekaterim pa tudi zgled in potrditev. Tretji je pokojni ljubljanski škof Gregorij Rožman, ki ima čast, da je bil prvi katoliški škof v povojnem, po boljševikih obvladanem delu Evrope, katerega so komunisti postavili pred svoje sodišče in ga po krivem obsodili. Letos bo minilo od te obsodbe že petdeset let, pa se bo vendarle ob imenu škofa Rožmana ponovno pokazal med nami prav tisti del narodne resničnosti, ki bo ob papežu in Slomšku ostal prikrit. Nestrpnost nasprotnih in malodušnost lastnih bosta poskušali zasenčiti med ljudstvom spomin na živo vero, trdno upanje in nemojnost zvestobo škofa, ki spada v skupino zavednih Slovencev, katerim v domači državi še ne priznajo pravice do groba."

Leto v znamenju treh velikih škofov!

Da je papež Janez Pavel II. izredna osebnost, mu priznavajo tudi nasprotniki naše vere. Prav gotovo ni trst, ki ga veter maje, ampak pokončni Poljak, ki je okusil škorenj nacizma in komunizma, preden je zasedel papeški prestol. Njegove smernice za katoličane so jasne, njegovi nasveti vsemu svetu iskreni in prepričljivi. Kako bi vse človeštvo zaživelo v miru, v spoštovanju življenja, s svetlo bodočnostjo pred seboj,

**Oče,
potrdi nas
v veri!**

Simbolno znamenje za papežev obisk je izdelal akademski slikar Lucijan Bratuš. Znak spominja najprej na ogenj, plamen. Ta plamen pa se dviga v obliki goloba, ki predstavlja Svetega Duha. V sredi ni je križ. Ves simbol je v rdeči barvi, ki je barva Svetega Duha in ognja.

če bi poslušalo njegov očetovski glas! Naše romarske skupine v Rimu pozdravlja po domače v našem jeziku, letos pa bo svojim apostolskim potovanjem dodal še pot v Slovenijo, katere suverenost je potrdil Vatikan pred vsemi drugimi državami sveta. Njegov obisk bo potrdil našo vero, ki včasih utrujena peša.

Kaj nam pomeni škof Slomšek, versko in narodno, se nikdar ne zavedamo dovolj. Skoraj pol stoletja so kulturniki v enoumju o njem molčali, ker je bil pač škof. Vernikom pa je bil svetilnik, ki naj prejme priznanje Cerkve za svoj svetniški zgled. Ni še gotovo, če bo proglašen med blažene ob papeževem obisku, a upati smemo. Naj bi nas ne razočaralo preveč, če naše pričakovanje tokrat še ne bi bilo izpolnjeno. Enkrat bo, o tem ni dvoma.

Zanimivo je dejstvo, da prihaja papež v Slovenijo ravno ob petdesetletnici krivične obsodbe velikega Slovenca, zavednega narodnjaka in svetniškega škofa Gregorija Rožmana. Ob sprejemu škofovske službe je zapisal: "Izročil sem Mu svoje dobro ime, osebno čast in vsega samega sebe s prošnjo, da ne bi bila nobena duša pogubljena zaradi moje nesposobnosti." Bog je očitno sprejel njegovo ponudbo. Malo Slovencev, če sploh kateri, je pretrpelo toliko laži in klevet ter podtikanj najslabših namenov, kot ta naš nekrvavi mučenec. Komunizem je vedel, koga mora udariti in kako. Celo po petdesetih letih je njegovo ime pri mnogih Slovencih še umazano. Čas je že, da ga narod prosi odpuščenja in mu da priznanje, ki mu gre!

Smo otroci besede

Nekaj misli ob Prešernovem dnevu, prazniku slovenske kulture - 8. februarja

PROF. BRUNA PERTOT

KJER sta dva ali so trije zbrani v imenu kulture - tam je kultura sredi med njimi, od drobnega izdelka malega šolarčka do samega vrha umetniškega snovanja. In kjer sta dva ali so trije zbrani v imenu slovenske kulture - tam je PREŠEREN sredi med njimi, ne glede na datume in praznične dneve. V vsakem trenutku bivanja smo lahko deležni utripa vesoljnega duha, ki snuje v nas (in k temu smo poklicani prav vsi - brez izjeme), le prisluhniti je treba ter se ponižno odzvati klicu: "Tukaj sem, narekuj, moja roka je tu, da ti služi."

In glej: izpod človeške roke - čarobne idrske čipke, vezenine narodnih noš, lectova srca, dragocena vrhunska vina (ker vse to je tudi kultura) in še umetniško izklesani kelih, arhitektura, ki prehaja v najvišjo pesem, prepletanje glasov v glasbi. Ni mogoče na tem mestu naštetih vsega, kar je naš narodni genij tako izvirno in samoniklo ustvaril skozi stoletja.

Tu jaz vidim ena sam praznik, eno samo bogastvo in eno samo razkošje - morda mi je prav zato občutek naše vselej preveč poudarjene majhnosti popolnoma tuj.

Toda podlaga vsemu našemu stvariteljskemu izrazu je vendarle BESEDA: brez nje ne more nič obstajati. Naj bo misel, ki jo človek spocne, še tako velika in genialna, če se ne pretoči v besedo, je za narod izgubljena - je ni. Morda bo človek prihodnosti zares ustvaril nove simbole ter jim zaupal svojo umetnost, svojo znanost ter teologijo, skratka vse: vendar ne bo to nič drugega kot nov kodeks, nova posoda za besedo, ker ta nas bo spremljala vse - do konca. Smo otroci besede. Bog sam ob stvarjenju ni risal ali pel - govoril je, nam pove sveto pismo. Adam ni hodil po štirih ter grgal nejasnih guturalnih zvokov - s Stvarnikom je govoril. Uporabljal je besedo: "Tvoj glas sem slišal v vrtu in sem se zbal."

Samo beseda ujame to, kar vre iz nas. Beseda je tista posoda, ki nosi v sebi vse, kar smo bili in kar smo, kar smo imeli in kar imamo. Zato je zame PRAZNIK SLOVENSKE KULTURE predvsem praznik slovenske besede. Prav je, da tej besedi prirejamo praznik vsaj enkrat v letu - saj je potem ostalih, neprazničnih dni kar tristoštiriinšestdeset - dni, ko to besedo srečujemo ponižano in pogosto skrotovičeno, pohabljeno, skoraj neprepoznavno - ker trpi nasilje zaradi samovoljnega naglaševanja, zaradi zmaličenih in sproti izmišljenih sklonov ter zulukafersko zgrajenih stavkov, preziranja muzikaličnih e-jev in o-jev, zaradi česa vsega - kaj bi naštevali! In vsakič nam je, kot bi nas kdo s komolcem v oko: enkrat, dvakrat, desetkrat na dan...

Naša beseda! Naš zborni jezik. Tisti, ki je Ivan Cankar o njem zapisal tole: "...ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkavanje." Vsi smo poklicani, da poskrbimo, da bo to potrkavanje še naprej zvenelo ubrano in pravilno: od učitelja do šolarčka, od tehnika in znanstvenika do novinarja in napovedovalca, od duhovnika do politika, do vsakogar, ki mu je bila dana milost, da je sedel v svoji šoli in se hranil z materino besedo, ki mu je bila po božji previdnosti odločena. Lahko bi mu to ne bilo dano. Sredstev nam za to delo in to skrb ne manjka. Nikoli v preteklosti jih ni bilo toliko kot danes. Samo zajeti je treba.

Le tako bomo mogli še dalje rasti iz tistega drevesa, ki je bilo na samem začetku rasti cepljeno v zlahtno sorto krščanske kulture in se je potem razrastlo v mogočno in razvejano krošnjo. Ena glavnih in rodnih vej tega drevesa je naš veliki FRANCE iz Vrbe na Gorenjskem. Njegova je bila kultura dejanja in kultura ustvarjanja. Mi smo veje, vejice in listi tistega daljnega krščanskega cepa in rasti nam je v družbi - pogosto tudi v senci - drugače rastočih in drugače šelestečih vej, ki rastejo iz prvotne necepljene podlage. Živeti nam je pogosto v medsebojnem klestenju in lomljenju vej, ko se nad nami razbesni vihar. Nič hudega, ne bojmo se! Raznolikost je bila in je v božjem načrtu - viharji tudi! Vendar se kljub drugačnosti in kljub viharjem, ki nas razdvajajo, moramo zavedati tega: eno edino nas nepreklicno veže - dediščina besede. Če se tej odpovemo, ne ostane nič več.

Če se bo zgodilo, da nekje na pragu tretjega tisočletja izgine, se nam to ne bo zgodilo, ker

Prešernov
spomenik
v Kranju,
kjer je
pesnik
8. 2. 1849
umrl

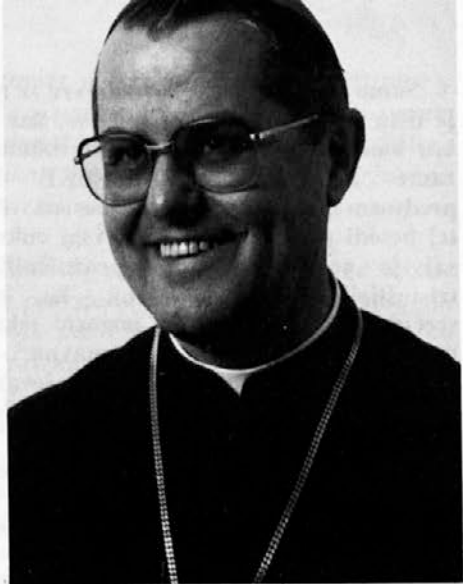
nas je kdo premalo zaščitil, tudi ne, ker nam je kratil gmotna sredstva, ki nam po vsej pravici pripadajo - zgodilo se bo, ker je v nas premalo bioenergije, ki bi napolnila slovenske domove z otroki. Teh imamo premalo ali jih kratko in malo nimamo. Ne sodim. Še na um bi mi ne prišlo. Vendar mi pamet pravi, da je tako.

Ko je Ben Gurion gradil čudež judovske države, se je v še nerojeni novi domovini rojevalo neverjetno veliko število otrok - otrok staršev. ki so zelo pogosto imeli za seboj preteklost koncentracijskih taborišč. Toda vedeli so: kdo bo živel na zemlji, ki so jo posedli, kdo bo sadil oljke in pomarančevce, kdo branil deželo, če ljudi ne bo? Ljudje niso drevesa - če jih nihče ne sadi, ne rastejo.

Če pa se to ne zgodi, da bi izgini namreč, in "ak' naklonijo življenje nam bogovi", bedimo in čujmo nad slovensko besedo! Njej je zaupano, kar smo bili in kar smo, kar smo imeli in kar imamo - vse dokler bo na zemlji dovolj nosilcev te besede.

POGOVOR

z msgr. METODOM PIRIHOM, škofom v Kopru in narodnim ravnateljem za Slovence po svetu. Pogovarjal se je z njim odgovorni urednik "Naše luči" Ljubo Bekš. Pogovor o Slovencih po svetu bo gotovo zanimal tudi nas v Avstraliji, ki smo del tega dela našega naroda.

Kot škof opravljate (če lahko tako rečemo) dve službi: zaupana vam je skrb za koprsko škofijo in skrb za vse slovenske izseljence.

Od leta 1987 sem ordinarij - redni škof koprške škofije, od leta 1989 pa nosim še odgovornost za Slovence po svetu. Vsi papeži, od Leona XIII. (1878 - 1903) do sedanjega papeža Janeza Pavla II. so izdajali dokumente za delo in skrb za zdomce in izseljence. Veliko navodil in spodbud najdemo v dokumentih II. vatikanskega cerkvenega zbora in po njem. Služba, ki jo opravljam, še zdaj uradno imenuje: narodni ravnatelj za Slovence po svetu. To službo je Cerkev na Slovenskem seveda opravljala že veliko prej.

Skupaj z duhovniki in mnogimi laiki je po drugi svetovni vojni odšel v svet tudi ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman. Vse do svoje smrti, 16. nov. 1959, je vse svoje moči, sposobnosti in trpljenje posvetil Slovencem po svetu. Polnih deset let je bil narodni ravnatelj za Slovence po svetu ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič. Med Slovence na tujem pa je začel hoditi že prvo leto po svojem škofovskem posvečenju (1968).

Moje naloge so poznati duhovnike in njihove pastoralne sodelavce, razmere, v katerih delajo in živijo ter skrb, da bi slovenske skupnosti in župnije po svetu imele svoje duhovnike. To delo je najtežje. Zelo sem hvaležen redovnim predstojnikom ordinarijem: frančiškantom, kapucinom, lazaristom, salezijancem in minoritom za redovne sobrate, ki jih namenjajo za delo med Slovenci po svetu v tistih deželah, kjer imajo svoje redovne skupnosti. Moja skrb je tudi, da se sam ali kdo izmed slovenskih škofov udeležuje srečanj in slovesnosti, ki so pomembne za posamezno slovensko župnijo ali deželo. Ob takih priložnostih so navadno tudi srečanja s krajevnimi škofi tistih škofij, kjer so naši rojaki dobili novo domovino.

Do zdaj ste obiskali že vse večje skupine slovenskih izseljencev po svetu. Bili ste med Sloven-

ci po skoraj vsej Evropi, v Severni in Južni Ameriki, Avstraliji. . . Kakšni so vaši vtisi?

Bil sem enkrat ali celo večkrat po vseh deželah, ki jih omenjate. Moji vtisi so lepi in zanimivi. Ko človek obide ves vset, vidi podobnosti in razlike, vidi prihodnost ali pa je zaskrbljen.

V Avstraliji je morda od 30.000 Slovencev polovica iz naše škofije. Za to deželo so značilne velike razdalje. Ko sem v Adelaidi ljudi spraševal, od kod so doma, so mi rekli: iz Postojne, Sežane ali iz Ilirske Bistrice. Mislili so si: če mu povemo ime svojega kraja, sploh ne bo vedel, kje to je. Sam sem ob predstavitvah vztrajal, da mi vsak pove vas ali kraj, od kod je prišel v Avstralijo. Nato sem jim jaz povedal, v katero župnijo spada njihova podružnica, kateremu svetniku je posvečena njihova cerkev in kako je ime njihovem župniku. Seveda sem to vedel predvsem za našo škofijo. Na koncu smo prišli do spoznanja, da iz tistih večjih krajev, ki so jih v začetku navajali, ni bil nihče ali pa redki. Nad tem mojim poznanjem njihovih rojstnih krajev so bili tako veseli in presenečeni, da so še druge ljudi vabili na srečanja ali k maši: Pridite, iz Kopra je prišel škof, ki ima v glavi računalnik. O naših rojstnih krajih ve več kot mi.

Ali se vam ne zdi, da je slovenski človek v tujini prav s pomočjo globoke vere znal ohraniti svojo narodno identiteto?

Vaše vprašanje, da je vera povezana z narodnostjo, se velikokrat ponavlja. Gotovo je res, da je lahko kdo veren, pa je izgubil svojo narodno identiteto in obrnjeno: kdo je zelo zaveden

Slovenec, svoje vere pa ne pokaže. V mnogih primerih pa drži, da sta vera in narodnost pri Slovencih po svetu dve vrednoti, ki se skupaj ohranjata ali pa izgubljata. Če se Slovenci po svetu udeležujejo verskih obredov v materinem jeziku, če po družinah redno molijo, če se doma med seboj pogovarjajo v slovenščini, če berejo naš tisk in se poslužujejo vsega, kar jim omogočajo slovenske župnije in slovenska verska središča, potem se istočasno ohranjata in poglobljata obe vrednoti: vera in narodnost.

Ali ste med obiski Slovencev po svetu opazili kakšne značilnosti, ki na primer Slovence v Argentini ločijo od Slovencev v Severni Ameriki ali morda v Evropi?

Na pastoralnem obisku v Argentini sem bil dvakrat. Po drugi svetovni vojni so tja prišli mnogi slovenski duhovniki, med laiki pa je bilo veliko izobražencev. Ti so se med seboj povezovali in organizirali, zato so lahko tudi toliko dobrega naredili na verskem, kulturnem in narodnem področju. Še eno značilnost sem opazil pri Slovencih v Argentini. Mnoge izobražene žene so potem, ko so se poročile, ostale doma in se popolnoma posvetile vzgoji otrok in družini. Med zadnjim valom izseljencev v Argentino ni bilo razklanosti med verskim in kulturnim življenjem, do česar je prišlo skoraj povsod drugod po svetu in po Evropi, ko je prejšnja komunistična oblast načrtno skrbela za rušenje in spodkopavanje vsega, kar so delali duhovniki.

Cerkev na Slovenskem kljub velikemu pomanjkanju duhovnikov v domovini vedno pošilja med izseljence tudi svoje duhovnike. Mnogi od njih živijo in delujejo v zelo težkih razmerah – gmotnih in duhovnih.

Ko so se Slovenci začeli izseljevati, so za njimi odšli tudi slovenski duhovniki. Zelo bi si vsi želeli, da bi bile slovenske skupnosti in župnije doma in po svetu še bolj žive in zavedne, in da bi iz njih prihajalo več duhovnih poklicev.

Čeprav so glede gmotnega položaja duhovnikov razlike, se mi zdi, da je razen izjem, gmotna stran vsem vsaj minimalno zagotovljena. Prejšnjemu režimu ni uspelo narediti razdora med starejšimi in mlajšimi izseljenski duhovniki. Sami od sebe so že zdavnaj začutili potrebo po medsebojnih srečanjih in povezovanju. Kljub razdaljam se srečujejo na delovnih srečanjih, kjer preverjajo in načrtujejo svoje pastoralno delo.

Kakšna se vam zdi prihodnost delovanja slovenskih duhovnikov med izseljenci?

Zelo je potrebno, da vsak duhovnik natančno ve, kakšno je stanje na območju, za katerega je odgovoren. Če so se kje Slovenci izselili drugam ali se asimilirali, bo duhovnik šel za njimi ali pa se preselil v drug kraj, kjer ga potrebujejo, želijo ali iščejo. V vsaki deželi je nekdo od duhovnikov kot narodni delegat odgovoren za celotno pastoralo. Ti svoje predloge in želje posredujejo meni, škofje pa jih potem obravnavamo na sejah Slovenske škofovske konference, kjer je vedno točka: Slovenci po svetu. Pomembno je, da duhovniki odkrivajo, izbirajo ter vzgajajo sodelavce zlasti na kulturnem in narodnem področju, da bi se sami mogli bolj posvetiti oznanjevanju in molitvi za svoje vernike. Danes brez laikov ne gre, pa ne zato, ker primanjkuje duhovnikov, ampak ker so tudi oni božje ljudstvo, izvoljen rod, kraljevo duhovstvo, svet narod (prim. 1 Pt 2,9).

Za konec bi vas rad povprašal še o papeževem obisku v Sloveniji. Mnogo slovenskih izseljencev se že veseli tega trenutka in se s skupno molitvijo po slovenskih misijah pripravljajo na ta dogodek. Kako potekajo priprave in kako lahko pri tem sodelujejo naši izseljenci?

Že dalj časa se pripravljamo na obisk svetega očeta Janeza Pavla II., v januarju 1996 pa se bo začela neposredna priprava za njegov prihod. Obstaja glavni odbor za pripravo, v katerem so predstavniki Cerkve in države. Ta se srečuje dvakrat na mesec. Poleg njega so še škofijski odbori. Na voljo so razni pastoralni priročniki. O papeževem obisku bo spregovorilo pastirsko pismo slovenskih škofov za leto 1996 in šmarnice. O vsem tem so seznanjeni duhovniki, ki skrbijo za Slovence po svetu. Izrednega pomena je molitev v ta namen in vanjo je lahko vključen prav vsak od nas.

Gospod škof, hvala Vam za ta pogovor in vašo skrb, ki jo posvečate vsem Slovencem po svetu.

Večer starega leta

ZUNAJ se dela mrak. Zadnji dan v letu tone v večerno tišino. Ves dan je deževalo, vse je mokro.

Megle se leno vlečejo po dolini in bližajoči se večer pokrivajo z belo tančico, kot da bi hotele kaj prikriti, kot da očem ne bi hotele pokazati vsega, kar se dogaja.

Stojim na terasi bolnišnice, ki je podobna stari utrjeni graščini. Skrita je med drevjem in grmovjem, kar jo dela še bolj nenavadno in skrivnostno. Vse je tiho, le tu pa tam se od časa do časa zasliši škripanje vozičkov. Ura je šest. Večerjo delijo.

Leto se izteka. Še nekaj uric je do polnoči. Spomnim se na vse tiste bolnike, ob katerih je danes zastal moj korak. Vsakemu sem voščila srečno novo leto in vsakdo mi je odgovoril s plahim, vprašujočim pogledom. Mu bo novo leto prineslo zdravja? Bog daj!

Spomnim se gospoda z rakom, ki je z žarečimi očmi strmel vame, ko sem ga pregledovala.

In gospe s postelje pri oknu, ki je mirno prenašala vse moje nerodne poskuse, da bi zabodla injekcijsko iglo v njeno žilo...

Vedno novi in novi obrazi mi prihajajo pred oči.

Moj rojak, ki je hudo bolan; mlad fant, ki bi mu tako rada pomagala v njegovih težavah, pa se niti sam ne zaveda, kako zelo je pri kraju svoje poti.

Pa gospa z intenzivnega oddelka, ki jo muči huda astma...

In med vse te obraze se vrine še obraz sestre z oddelka, kjer sem zaposlena. Kako lepo bi bilo

nekoč, ko bom, če Bog da, stala pred bolniki sama s svojim znanjem - a imela poleg sebe, kot kakšnega angela varuha - to krhko, a iskreno in pošteno bitje, na katerega se lahko vsakdo zanesse. Ne vem, sestra Marija, če čutite, kako zelo vas cenim! Kako cenim vašo zavzetost, vašo moč tolažiti, čeprav pogosto veste, da ni več pomoči...

Pogled mi spet zaplava proti megli, ki pokriva dolino. Nekje na zahodu zagledam nekaj svetlega, kot da bi bila tam prižgana luč. Pa ni luč, le zakasneli žarek si je utrl za trenutek pot skozi oblake in meglo in mokroto.

Kmalu bo noč, ki nas bo privedla v novo leto. Polna bo upanja. Tudi za te bolnike.

Bolnišnica bo zaspala kot sleherni večer. Le tu in tam bo v sobah slišati pritajene vzdihne, čisto tihe, da ne bi zbudili sosedu. Sestre bodo hitele iz sobe v sobo. Brez oddiha. Rahljale bodo blazine, delile zdravila, tolažile... Kdo bi mogel naštetiti vsa njihova dela. Nihče od nas jutri ne bo vedel, kolikokrat so ponoči premerile temne hodnike. Zjutraj bo pač vse tako, kot mora biti, kot smo navajeni. Nobene razlike ne bo med zadnjim dnevom leta in novim začetkom. Le upanje bo močnejše in prav je tako.

Ponovno je začelo deževati. Poslednja dnevna svetloba postaja vse šibkejša. Nazadnje je okoli mene samo še tema. Čutim, da je dan unrl. Zadnji dan leta.

Hvala vam vsem, ki sem vas srečavala v tem letu. Vem, da ste mi darovali delček sebe. Morda bom nekoč znala vsem bolnikom bolje prisluhniti. Morda bom nekoč bolj človek.

Zdi se mi, da bi sedaj lahko molila.

Da bi lahko stala tu, na dežju, v temi in čutila Boga v sebi in ob sebi... Prosila bi ga zase in za svoje bolnike. Srečno novo leto vsem!

ANDREJKA

Ljubljana

Dajmo otrokom prihodnost miru!

Poslanica JANEZA PAVLA II.
za letosnji Svetovni dan miru.

OB koncu leta 1994, to je Mednarodnega leta družine, sem otrokom sveta napisal pismo, v katerem jih prosim, naj molijo, da bi človeštvo postajalo vedno bolj **božja družina**, ki bi bila sposobna živeti v harmoniji in miru. Pogosto sem tudi izrazil skrb za tiste otroke, ki so žrtve vojaških spopadov in drugih oblik nasilja, v želji, da bi ob teh tragičnih dogajanjih zbudil pozornost svetovnega javnega mnenja.

Na začetku novega leta se moje misli še vedno obračajo k otrokom in k njihovim **upravičenim pričakovanjem ljubezni in miru**. Čutim dolžnost, da se med njimi posebej spomnim tistih **zaznamovanih s trpljenjem**, ki pogosto odrastejo, ne da bi sploh kdaj občutili, kaj pomeni mir. Otroški obrazi bi morali biti vedno veseli in polni zaupanja, namesto tega pa se na njih zrcalita žalost in strah: preveč so že videli in pretrpeli v svojem kratkem življenju!

Dajmo otrokom prihodnost miru! To je poziv, s katerim se zaupljivo obračam na moške in žene dobre volje in vabim vsakega posebej, da bi pomagal otrokom rasti v ozračju pristnega miru. To je njihova pravica, to je naša dolžnost.

OTROCI, ŽRTVE VOJN

Pred očmi imam množice otrok, ki sem jih spoznal v času svoje papeške službe in še posebej na apostolskih potovanjih, na vseh celinah sveta. Vedri, veseli otroci. Ko se bližamo začetku novega leta, mislim nanje. Vsem otrokom sveta voščim, da bi začeli leto 1996 v veselju in da bi ob pomoči in podpori odgovornih odraslih lahko preživeli mirno otroštvo.

Želel bi si, da bi predvsem v harmoničnem odnosu med odraslimi in otroki vladalo ozračje miru in pristne blaginje. Žal pa na svetu ni malo otrok, ki so nedolžne žrtve vojn. V zadnjih letih jih je bilo pobitih na milijone: res pravi pokol.

Posebno varovanje otroštva, ki ga jamčijo mednarodni sporazumi, je vedno množično kršeno.

Območni in medetnični spopadi, ki se nenadzorovano širijo, pa izničujejo v skladu s človekoljubnimi normami predvideno varnost. Otroci so postali celo tarče ostrostrelcev: namerno uničujejo njihove šole in bombardirajo bolnišnice, v katerih se zdravijo. Kako ne bi dvignili glasu v soglasno obsodbo, ko smo priče tako grozljivih zablod? Nameren uboj otroka je eno najbolj osupljivih **znamenj grožnje človekovemu dostojanstvu**. Skupaj z umorjenimi otroki se želim spomniti tudi tistih, ki so bili med spopadi ali po njih pohabljeni. Na koncu pa se misel ustavi še pri tistih otrocih, ki so jih med tako imenovanim "etničnim čiščenjem" načrtno preganjali, zganjali nad njimi nasilje in jih pobijali.

Niso pa otroci le žrtve vojnega nasilja; številni med njimi so **prisiljeni postati celo njegovi protagonisti**. V nekaterih državah so prispeli do točke, da prisilijo fante in dekleta, tudi zelo mlade, da služijo v vojaških enotah sprtih strani v vojni. Zvabijo jih tako, da jim obljubijo hrano in izobrazbo, potem pa jih zaprejo v zbirna taborišča; tam jih stradajo, mučijo in celo škruvajo, da naj ubijajo tudi ljudi iz njihovih domačih vasi. Pogosto jih pošiljajo tudi kot živi ščit na minska polja. Za tistega, ki jih na tak način zlorablja, je njihovo življenje očitno malo vredno!

Prihodnost otrok, ki so nosili orožje, je pogosto zaznamovana. Po letih vojaške službe nekatere preprosto odpustijo in pošljejo nazaj domov, kjer se, za nameček, ne morejo ponovno vključiti v civilno življenje. Drugim je v breme, da so v nasprotju s številnimi prijatelji preživeli; končajo v kriminalu in mamilih. Kdo ve, kakšne more iz dneva v dan vznemirjajo njihove duše! Ali se bo njihov spomin sploh kdaj osvobodil predstav nasilja in smrti?

Humanitarne in verske organizacije, ki si prizadevajo olajšati tako nečloveško trpljenje, vsekakor zaslužijo spoštovanje. Treba je tudi izreči zahvalo tistim ljudem dobre volje in tistim

družinam, ki ljubeče sprejmejo male sirote, velikodušno se darujoč. da bi jih ozdravili travm in jim pomagali pri vrnitvi k skupnosti, iz katerih so prišli.

Spomin na milijone pobitih otrok, na žalostne oči številnih njihovih trpečih sodobnikov nas spodbuja, da **izkoristimo vse možne načine**, da bi s prenehanjem spopadov in vojn vzpostavili ali obvarovali mir.

Pred VI. Konferenco o ženski, ki je bila preteklega septembra v Pekingu, sem katoliške dobrodelne in vzgojne ustanove pozval, naj sprejmejo koordinirano strategijo, ki naj da prednost deklicam in mladim ženskam, še posebej tistim najbolj revnim. Ta poziv bi želel sedaj obnoviti in ga razširiti še posebej na tiste katoliške ustanove in organizacije, ki se posvečajo otrokom: pomagajte deklicam, ki so trpele zaradi vojne ali nasilja; učite dečke, da spoznajo in spoštujejo dostojanstvo ženske; pomagajte vsem otrokom, da bodo spet odkrili nežnost božje ljubezni. Bog je namreč postal človek in je umirajoč zapustil svetu dar svojega miru (prim. Jn 14, 27).

Nikoli se ne bom utrudil ponavljati, da smo vsi, od najvišjih mednarodnih organizacij do območnih združenj, od voditeljev ljudstva do preprostih državljanov, poklicani, da tako v vsakdanjiku kot ob pomembnih življenjskih trenutkih **damo svoj prispevek k svetovnemu miru in zavrnamo vsako podporo vojni**.

OTROCI, ŽRTVE RAZLIČNIH OBLIK NASILJA

Na milijone otrok trpi zaradi drugih oblik nasilja, ki so prisotne tako v revnejših kot v tistih bolj razvitih družbah. To nasilje je morda manj opazno, a ni zato nič manj strašno.

Mednarodna konferenca za socialni razvoj, ki je bila letos v Kopenhagnu, je poudarila povezavo med revščino in nasiljem. Ob tej priložnosti so se države obvezale, da se bodo začele v letu 1996 na nacionalni ravni odločno boriti proti revščini. Podobne usmeritve je nakazala tudi Svetovna konferenca OZN, ki je bila posvečena otrokom (New York, 1990). Revščina je dejansko podlaga za nečloveške življenjske in delovne razmere. V nekaterih državah morajo že zelo majhni otroci delati. Pri tem jih mučijo, telesno kaznujejo in smešno nizko plačujejo. Otroci ne morejo uveljaviti svojih pravic, zato jih je najlažje izsiljevati in izkoriščati.

V drugih okoliščinah so otroci predmet trgovanja. Navajajo jih beračenja, ali - kar je še bolj tragično - prostitucije. Tako imenovani

"seksualni turizem" ponižuje tako tiste, ki so vanj dejavno vključeni, kot tudi one, ki ga na različne načine podpirajo in pospešujejo. Nekateri sploh nimajo zadržkov pri uvajanju otrok v kriminal, posebno v razpečavanje mamil, pri čemer tvegajo, da bodo tudi sami postali njih uživalci.

Tudi ni malo otrok, ki nikoli ne spoznajo drugega okolja kot le ulico: pobežli od doma, zapuščeni od svoje družine ali preprosto od vsega začetka prikrajšani zanjo, živijo od svoje iznajdljivosti, v popolni zapuščenosti. Marsikdo jih ima za izmečke, ki bi jih bilo treba odstraniti.

Žal pa nasilja nad otroki ne manjka niti v premožnejših družinah. Ti primeri na srečo niso pogostni, klub temu pa jih ne smemo spregledati. Včasih se tako zgodi, da so otroci znotraj domačih zidov deležni zanemarjanja in nasilja z negativnimi učinki za njihov razvoj, in to ravno s strani oseb, katerim naj bi popolnoma zaupali.

Številni otroci morajo prenašati obremenitve, ki so posledice napetosti med starši ali razpada družine. Skrb za njihovo dobro pogosto ne more preprečiti odločitev, ki jih odraslim narekujejo sebičnost in hinavščina. Za navideznostjo normalnosti in miru, ki jo obilje snovnih dobrin dela še bolj prepričljivo, so otroci včasih prisiljeni odraščati v žalostni osamljenosti, brez pravega in ljubečega vodstva ter ustrezne moralne vzgoje. Prepuščeni sami sebi, ponavadi najdejo najpomembnejšega sogovornika v ponudbi televizijskih sporedov. Ti pa pogosto predstavljajo nerealne in sprijene življenjske vzorce, s katerimi se krhka otroška zmožnost razločevanja še ni sposobna spopadati.

Ali je potem čudno, da to tako raznoliko in zahrbtno nasilje prodre tudi v njihova mlada srca in spremeni njihovo naravno navdušenje v razočaranje in cinizem, prirojeno dobroto v brezbržnost in sebičnost? Če mladi slede lažnim idealom, so v nevarnosti, da okusijo zagrenjenost in ponižanje, sovražnost in sovraštvo, sprejemajoč na ta način nezadovoljstvo in praznino, ki prežema njihovo okolje. Znano pa je tudi, kako imajo izkušnje iz otroštva globoke in včasih nepopravljive posledice za vse življenje.

Težko je upati, da bodo otroci nekoč zmožni delati za boljši svet, če niso bili deležni **vzgoje za mir**. Zato je potrebno, da se "miru naučijo": to je njihova pravica, ki je ne smemo podcenjevati.

OTROCI IN UPANJE ZA MIR

Želel sem močno poudariti dramatične razmere, v katerih živijo mnogi današnji otroci. To razumem kot dolžnost: ti otroci bodo namreč odrasli ljudje

tretjega tisočletja. **Nimam pa namena popuščati pesimizmu**, niti spregledati prvin, ki vlivajo upanje. Kako naj, na primer, molčim o tolikih družinah po vsem svetu, kjer otroci odraščajo v vedrem okolju; kako naj se ne spomnim vseh naporov, s katerimi skušajo številni posamezniki in skupine otrokom v težavah zagotoviti skladen in vesel razvoj? So tudi pobude javnih in zasebnih ustanov, pobude posameznih družin in skupnosti, katerih edini cilj je, da otroke, ki so doživeli kakšen pretres, vrnejo v normalno življenje. Poleg tega pa so tudi konkretni predlogi za vzgojne načine, ki žele polno ovrednotiti vse osebne sposobnosti otrok in mladih, da bi nekoč postali resnični nosilci miru.

Pozabiti ne smemo tudi naraščajoče zavesti mednarodne skupnosti, ki se v zadnjih letih kljub težavam in obotavljanju trudi odločno in načrtno soočiti s problematiko otroštva.

Doseženi rezultati nas opogumljajo, da nadaljujemo v tej častivredni nalogi. Otroci, ki jim ustrezno pomagamo in jih ljubimo, lahko potem sami postanejo **protagonisti miru** in graditelji novega sveta bratstva in solidarnosti. S svojim navdušenjem in svežino svoje posvetitve lahko postanejo "priče" in "učitelji" upanja in miru v korist odraslih. Da ne bi zapravili takšnih možnosti, moramo, seveda s potrebnim spoštovanjem do njihovih osebnih potreb, otrokom ponuditi vsako ugodno priložnost za uravnovešeno in odprto osebno rast.

Vedra mladost bo otrokom omogočila, da na življenje in na jutrišnji dan gledajo z zaupanjem. Gorje tistemu, ki v njih zaduši veseli zagon upanja!

OTROCI V ŠOLI MIRU

Otroci dokaj hitro spoznajo življenje. Opazujejo, kako živijo odrasli in jih posnemajo. Hitro se naučijo ljubezni in spoštovanja do drugih, z odprtostjo pa vsrkavajo tudi strup nasilja in sovraštva. Izkušnja iz lastne družine bo močno vplivala na njihovo vedenje, ko bodo odrasli. Če je torej družina prvo okolje, prek katerega se otrok odpre svetu, mora biti družina tudi **prva šola miru**.

Starši imajo izredno priložnost, da pomagajo otrokom do zavesti, da ta velika vrednota sploh obstaja, in sicer z **zgledom svoje vzajemne ljubezni**. S tem, da se ljubita, omogočata oče in mati otrokom, da od vsega začetka svojega bivanja rastejo v okolju miru. To okolje je prežeto s tistimi pozitivnimi prvinami, ki same po sebi sodijo k pravi družinski dediščini: z vzajemnim spoštovanjem in sprejemanjem, poslušanjem, delitvijo, hvaležnostjo in odpuščanjem. Z medsebojnim sodelovanjem, ki ga te vrednote pospešujejo, dejansko vzgajajo za

mir ter otroka vse od najnežnejših let naprej pripravljajo za aktivnega tvorca miru.

Ko otrok vidi, kako se starši, bratje in sestre ponižno in pogumno spopadajo z neizogibnimi težavami in ko v vseh okoliščinah vdihuje ozračje spoštovanja do drugih in do drugačnih mnenj od svojih, deli s člani svoje družine izkušnjo življenja in upanja.

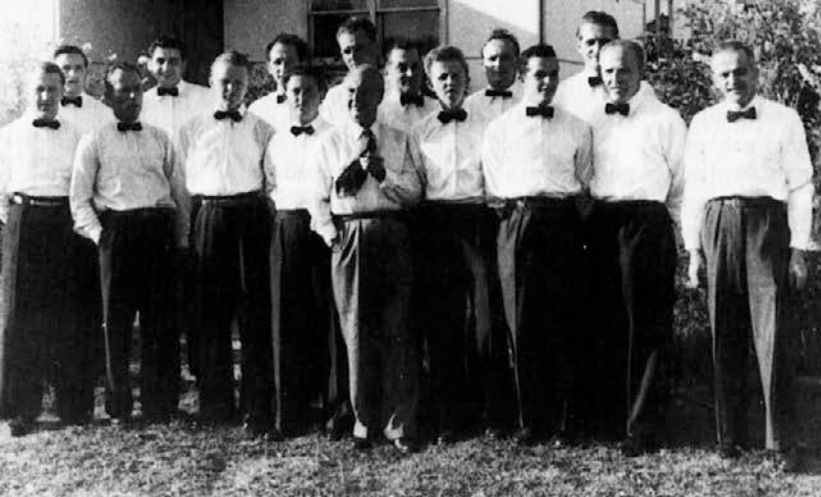
Predvsem pa je dom tisti, kjer mora otrok, še preden izgovori prvo besedo, v človeški ljubezni okušati božjo ljubezen do njega in se učiti, da Bog želi mir in medsebojno razumevanje med vsemi ljudmi, ki so poklicani, da postanejo ena velika družina.

Otroci pa imajo poleg te osnovne družinske vzgoje pravico do **posebne vzgoje za mir tudi v šoli** in drugih vzgojnih ustanovah, ki imajo nalogo, da jih postopno vodijo k razumevanju narave in zahtev miru znotraj njihovega sveta in njihove kulture. Morajo se učiti o **zgodovini miru**, ne le o zgodovini dobljenih ali izgubljenih vojn.

Naj se učijo predvsem na primerih miru, ne na primerih nasilja! Na srečo je v vsaki kulturi in v vsakem zgodovinskem obdobju mogoče najti tudi te pozitivne zglede. Z ustvarjalnim iskanjem novih poti, predvsem na področjih, kjer je moralna in kulturna revščina največja, se morajo ustvarjati primerne vzgojne možnosti. Potrebno je storiti vse, da **otroci postanejo glasniki miru**.

Otroci niso breme družbe, niso sredstva za pridobivanje zaslužka, niti preprosto osebe brez vsakih pravic. Otroci so dragoceni člani človeške družbe, katere upanje, pričakovanja in možnosti ponavzočujejo.

Z našega konca

Wollongongski "Škrjančki" kmalu po ustanovitvi (1954). Koliko teh slovenskih fantov je še živih?

PRETEKLO leto smo v Wollongongu praznovali srebrni jubilej - 25-letnico tukajšnjega slovenskega društva PLANICA. A naša skupnost se je udeleževala že leta pred ustanovitvijo Planice. Kot drugod po širni Avstraliji, smo tudi Slovenci v Wollongongu že dolgo dejavni člani slovenske kulturne in družabne skupnosti na Peti celini.

Po drugi svetovni vojni, ko je moralo toliko naših ljudi zapustiti domačo zemljo in odpotovati v neznan tuji svet, je bila tudi Avstralija ena tistih dežel, ki je sprejemala ljudi brez domovine. Med njimi smo bili tudi Slovenci, begunci pred komunistično diktaturo, ki je objela našo drago deželo pod Triglavom.

Tudi v Wollongongu, znanem industrijskem kraju v N.S.W., se je nabralo kar precej Slovencev. Seveda so bili hvaležni, da so lahko v svobodi živeli in si služili vsakdanji kruh, pogrešali pa so sprva slovensko besedo in slovensko pesem. Ko so pa tudi slovenski duhovniki prišli med avstralske Slovence, je postalo veliko lepše in domače. Njih obiski so prepodili otožne megle, tiskana domača beseda v MISLIH je postala redni gost slovenskih domov.

Še se spominjam, kako smo bili veseli takoj ob prihodu v novo deželo: ko je ladja z nami pristala v melbournskem pristanišču, nas je nepričakovano pozdravil p. Bazilij in tudi kasneje obiskal v taborišču Bonegilla. Toliko vprašanj smo imeli, vse nam je bilo tuje in drugače, tako daleč od doma...

Ko samo prišli koščno v Wollongong, nas je razveselilo, da je tam živelo že lepo število Slovencev. O, kako smo iskali drug drugega! In imeli so celo že moški pevski zbor, ki se je imenoval "Škrjančki" in je bil ustanovljen v letu 1954. Tudi slovensko mašo smo imeli - vsako peto nedeljo v mesecu, kadar jo je mesec imel. V letu 1959 pa je bilo ustanovljeno slovensko društvo DANICA. Glavni organizator je bil pokojni Anton

Dermota, zaveden Slovenec, ki se je res trudil, da bi se med Slovenci kljub tujini ohranila kultura in domača beseda.

Leta 1970 je bil ustanovljen slovenski klub PLANICA. Kmalu zatem je društvo DANICA prenehalo delovati. Za dve slični organizaciji v Wollongongu res ni bilo mesta.

Kulturno življenje pod vodstvom sydneysega verskega središča pa se je nadaljevalo in tudi napredovalo. Slovenske maše so postale pogostejše. Z njimi smo imeli nekaj let tudi slovensko šolo, ki jo je vodila slovenska sestra. Tudi mladinski pevski zbor je obstajal deset let. Mladina je zdaj odrastla in njih pevski zbor je žal ostal brez pevcev...

Najbolj vztrajen je naš ženski pevski zbor, ki že petindvajset let prepeva pri slovenski maši. Odkar ima Planica svoje klubske prostore, katerih del je tudi svoj čas anglikanska cerkva, zdaj pa slovenska Vseh svetih, smo takorekoč na svojem. Slovensko mašo imamo vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu, posebej za vse večje praznike ter enkrat na teden tudi v adventu in postu. Sydneyška patra in sestra nam radi ustrezajo in pridejo med nas. Po bogoslužju pa lahko posedimo v klubski dvorani, se pogovorimo z znanci, nekateri pa igrajo biljard ali karte. Ob sobotah se navadno srečajo tisti, ki radi balinajo. Tako je pri nas vedno živahno in domače.

MARGARET HATEŽIČ

Dodatek urednika: Gospe Hatežič se zahvaljujem za sliko wollongongških "Škrjančkov" in živahno pisan dopis. Ko bi se le iz vsake naše naselbine kdo oglasil! Vse to je vsaj delno že zgodovina, ki je vredna zapisa, sicer bo šla v pozabo.

Tu bi dodal še člančič iz Wollongonga, ki sem ga našel v novembrski številki MISLI leta 1955

(Letnik IV, št. 11) pod naslovom: "Škrjančki" so peli. Podpisan je Škrjanček - torej eden od pevcev.

Obletnico smo imeli. Dne 24. oktobra 1954 je bil v Wollongongu ustanovljen slovenski pevski zbor "Škrjančki". Ni bilo lahko začeti. Ničesar nismo imeli, samo grla in dobro voljo. Uslužni g. Krevh nam je napisal note. Gostoljubno so nam odprli vrata Dermotovi v Carrimalu in g. Pavle Arhar "na klancu" v Worrawongu. Povrhu so nam postregli in spodbujali. In je šlo.

Kakor poslan iz nebes je prišel mladi in energični g. Viktor Brodnik med nas. Bog te

Ob koncu leta 1995 nam naše knjige povedo, da smo imeli v slovenski cerkvi sedemnajst krstov, devet porok, eno prvo sveto obhajilo, sedem birmancev, obhajil pa je bilo razdeljenih okoli enajst tisoč. V večnost je iz naše skupnosti odšlo sedemintrideset rojakov. Bolnikov je v naši skupnosti zmeraj več. Patra v Baragovem domu sva naredila okoli 190 obiskov, podelila 24 maziljenj in 895 obhajil (v to so všteta tudi obhajila v Domu matere Romane).

Spomin na božične praznike je še svež. Polnočnica je bila tokrat lepo obiskana, pri drugih mašah bi bil obisk lahko večji. Zakrament svete spovedi kot priprava na praznike še vedno upada. Zanimivo je, da vedno več ljudi išče pomoč psihoterapevta pri reševanju duševnih težav, pozabljamo pa na zakrament sprave, v katerem nam Bog odvzema težo naših grehov. Naša opravičila češ saj nimam greha, pa taki duhovniki, z Bogom znam sam opraviti, so precej plitva. Precej verjetno nismo sposobni poglobljenega razmišljanja o tem zakramentu, ne podoživljanja evangeljske pripovedi o izgubljenem sinu. Za doživetje božiča, rojstva Boga v nas, pa je tudi to potrebno.

Ze nekaj let je praznik svete Družine povezan z blagoslovom malih otrok. Nekateri so se na to navadili. Tudi v prihodnje se trudimo, da bi ta dan malim, ki še ne morejo prejemati svetega obhajila, omogočili poseben blagoslov.

Božičnih darilnih kuvertic se je doslej vrnilo 382 s skupno vsoto \$8,155 za vzdrževanje našega središča. - Bog povrne vsem, ki razumete naše skupne potrebe in doprinašate svoje, da naše versko in kulturno središče lahko živi in deluje. Za žive in pokojne dobrotnike našega središča mašujemo vsak mesec.

Leto za letom se kronika našega središča polni s podatki, ki nam povedo, kako živi naša skupnost.

živi, pevovodja! Molče je prevzel breme nase, kakor da se vse to samo po sebi razume. Ni tako lahka taka stvar za rudarja, ki utrujen po težkem delu v jami piše note, uči petje, misli in se muči. Upoštevajmo, za zgled si ga vzemimo!

Kritika? Gotovo! Vsak začetek je težak. Ali ste kaj pomislili, koliko so žrtvovali ti fantje, ki vsi težko delajo? Dejstvo je tudi, da pojejo "Škrjančki" bolje kot vsi drugi pevski zbori v Avstraliji. Naprej, slavčki in kosi in sinčice, začnite! Začnite, da se poskusimo in da zapojemo kdaj skupaj kot združeni slovenski pevski zbori!

SV. CIRIL in METOD MELBOURNE

Fr. Tone Gorjup, O.F.M.,

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 9853 8118 in (03) 9853 7787

Mobile: 015 555 840 Fax: (03) 9853 6176

Dom počitka m. Romane - Mother Romana Home

11 - 15 A Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel. in Fax: (03) 9853 1054

Rojstva, smrti in cerkvene poroke skušamo redno spremljati, zgodi pa se, da nam zlasti poroke sklenjene drugod in krsti, ki niso v naši cerkvi, uidejo. Zato vas prosimo, da nam v primerih, ko so zakramenti podeljeni drugod, podatke sami posredujete. Poroka je zakrament samo takrat, ko je sklenjena po obredu katoliške Cerkve ali s posebnim cerkvenim dovoljenjem tudi v kaki drugi cerkvi.

Tokrat imamo še nekaj podatkov iz prejšnjega leta.

V krsti knjigi imamo tokrat tri nova imena:

V nedeljo 21. januarja je bila krščena v naši domači cerkvi **Sophia Rozalija Lončar**. H krstu sta jo prinesla starša Marjan Lončar in Lisa Gail Kelly.

Dne 11. februarja smo imeli kar dva krsta. Najprej je bila krščena **Kristina Lauren Fekonja**, ki se je rodila v družini Franka Fekonja in Daniele Lede r. Bisicchia. Drugi krščenec je **Callum David Fergues**. H krstu sta ga prinesla starša Wayne Fergues in Helena r. OPELLI.

V Geelongu v cerkvi sv. Petra in Pavla pa je bil 17. decembra lani krščen **Damian Jožef Cervek**.

Rodil se je v družini slovenskih staršev Silvota Cervek in Tanje r. Seljak.

Novokrščencem želimo božjega varstva in blagoslova pri telesni in duhovni rasti.

Med novimi zakonskimi pari še ni bila omenjena poroka **Johnnija Vidoviča** in **Sue Minto**. Poročila sta se 26. novembra lani v cerkvi sv. Martina v Rosanni. John je sin slovenskih staršev Janeza Vidoviča in Hilde r. Buček.

V družini Alojza in Anice **Dominko** so imeli kar dve poroki. Starejša hčerka **Tatjana** se je poročila 2. decembra lani v cerkvi sv. Marije v West Melbourne. Njen mož je **Joe Cincota**. - **Renata** pa se je poročila z **Ivanom Stepićem**. Zakonsko zvestobo sta si obljubila 27. januarja v cerkvi Presvete Evharistije v St. Albansu.

Dne 30. decembra sta se v naši cerkvi poročila **Harvey John Vincent** in **Loretta Julie Mamilović**. Loreta je hči slovenskih staršev Stankota Mamiloviča in Vere r. Kovačič.

Istega dne sta se z dovoljenjem katoliške Cerkve po pravoslavnem obredu v Fawknertju poročila **Theo Romios** in **Irena Josephina Koder**, iz družine Jožeta Kodra in Sonje r. Frol. Po poroki sta prejela še poročni blagoslov v naši slovenski cerkvi.

V cerkvi sv. Monike v Moonee Ponds sta se 13. januarja poročila **Robert Iskra** in **Sandra Mary O'Regan**. Robert izhaja iz družine Antona in Marije Iskra.

Pred oltarjem naše slovenske cerkve sta si 20. januarja obljubila zakonsko zvestobo **Shane Raymond McGinley** in **Marija Zadel**. Marija je hčerka slovenskih staršev Franka Zabela in Dore r. Fabec.

V cerkvi sv. Jožefa v W. Brunswicku sta se 27. januarja poročila **Robin Trampuž** in **Adele Battaglia**. Robert je bil rojen v družini Vladimirja Trampuža in Gianne r. de Grassi.

Dne 3. februarja sta si pred oltarjem naše slovenske cerkve obljubila zvestobo **Kevin Edward Evans** in **Vivijana Stepančič**. Vivijana se je rodila v družini Adolfa Stepančiča in Rafaela Adrijane r. Skulin.

Pred oltarjem cerkve sv. Mihaela v Kalorami sta si 3. februarja obljubila zakonsko zvestobo **Adriaan Edvard Van De Laak** in **Colleen Maree McNamara**. Ženin se je rodil staršema Petru Jakobu Van De Laaku in Heleni r. Rebula.

Vsem zakonskim parom izrekamo iskrene čestitke z željo, da bi z božjo pomočjo vztrajali na začetni poti skupnega življenja.

RUDOLF KOFOL je umrl 17. novembra lansko leto v bolnišnici v Footscrayu. Rojen je bil 2. septembra 1922 v Bajnušiči. Odšel je preko meje v Italijo in se v Rimu poročil z vaščanko Olivijo Cvetrežnik. Leta 1950 sta emigrirala v Avstralijo na ladji "General Muir" ter si uredila dom v Newportu v Melbourneu. V ponedeljek, 20. novembra je bila maša zadušnica v farni cerkvi Kraljice miru v Altona Meadows, nakar je sledil pogreb na pokopališče v Altoni. Za njim žaluje žena Olivija s hčerka Lyndo in Almo Anne z družinama.

V petek, 15. decembra, je v Austin Hospitalu za posledicami možganske kapi umrl **ZVONKO SPEVAN**. Rojen je bil 15. oktobra 1933 v kraju Falinič breg na slovensko-hrvaški meji. Svojo mladost je preživel v Zavrchah. Leta 1954 je preko Trsta prišel v Avstralijo in se čez dve leti poročil z Ivanko Ludvik iz Koritnice. Rožni venec ob krsti pokojnega Zvonkota smo imeli 19. decembra zvečer v naši cerkvi, naslednji dan dopoldne pa pogrebno mašo in nato pokop na springvalskem pokopališču.

EDI IPAVEC, rojen leta 1935 v Ročinju, je umrl 22. decembra na svojem domu v North Brightonu. Odpovedalo mu je srce. Edi je bil rojen v družini Andreja in Pavle r. Fon, ki sta imela šestnajst otrok. V Avstralijo je prišel leta 1955 in se kamlu ustalil v Melbourneu. Leta 1970 se je poročil z Avstralko Heleno Robinson. Telo pokojnega Edija je bilo upepeljeno v springvalskem krematoriju. Pokojni ima brata Venceslava v Melbourneu in sestro Anico v Wodongi. Doma je še devet bratov in sester; brat Stanko je župnik v Colu, dva sta v Franciji in mlajša sestra v Angliji.

Dne 5. januarja je v Fairfield Hospitalu umrl **MIHAEL BIZJAK**. Pokojni Miha je bil rojen 28. avgusta 1919 v Zalogu pri Postojni. Kot italijanski vojak je po vojni ostal v Egiptu in leta 1948 od tam prišel v Avstralijo. Leta 1964 se je poročil z vdovo Danico Poles r. Mezgec iz Velikih Loč. Pogrebno mašo zanj smo imeli 8. januarja v naši slovenski cerkvi, rožni venec ob krsti pokojnega pa večer pred tem. Po maši smo ga pospremili na pokopališče Springvale, kjer je bil upepeljen. Žara z njegovimi posmrtnimi ostanki leži na keilorskem pokopališču. Za njim žalujejo žena Danica in otroci Rosemary z družino, Jožko in Daniel.

Dne 1. februarja zjutraj je v McLelland House Nursing Home v Jacani umrl **FRANC ŠABEC**. Pokojni Franc se je rodil 28. julija 1913 v Petelinjem pri Pivki. V Pivki se je 26. novembra 1935 poročil z Antonijo Hrovatin iz Klenika. Z najmlajšim sinom Ivanom sta 27. marca 1970 priplula v Avstralijo, kamor so se že prej odselili drugi otroci. Pogrebno mašo za pokojnega Franca

smo imeli 5. februarja v naši cerkvi, rožni venec pa večer pred tem. Zdaj počiva na keilorskem pokopališču. Za njim žalujejo žena Antonija in otroci Franc, Milka, Jože, Jožica in Ivan z družinami, hčerka Boža pa je že z njim v večnosti.

V nedeljo, 4. februarja je v St Aiden's Nursing Home v Thornbury umrla NEŽKA HRAST. Pokojnica je bila rojena 15. julija 1919 v Jurkloštru pri Celju v Zemljakovi družini. Leta 1948 se je v Bohinjski Bistrici poročila z Alojzom Hrastom. Skupaj sta prišla v Avstralijo in si v Melbournu uredila dom. Pogrebno mašo za pokojno Nežko smo imeli v naši cerkvi 8. februarja in jo nato pospremili na pokopališče v Prestonu. Za njo žaluje mož Alojz.

Pokojne iz naše srede vam priporočamo v molitev, njim pa naj Bog nakloni nebeško srečo.

Za eno leto smo se poslovili od Mt. Elize. Tokratna počitniška tedna sta bila sončna kot že dolgo ne in tistim, ki so si izbrali take počitnice, gotovo ni žal. V prvem tednu nas je bilo nekaj nad trideset, v drugem pa nad štirideset. Nekateri pridejo le za nekaj dni. Ker je to navadno najlepši čas počitnic, se za Mt. Elizo zanimajo tudi druge skupine. Mi se zbiramo tam že tretje desetletje, zato imamo prednost, ki jo želimo ohraniti za naprej. Letos sta nam oba tedna kuhali Francka Anžin in Ana Špacapan. Za vse se jima iskreno zahvaljujemo. Hvala tudi vsem drugim, ki ste pomagali, da sta oba tedna potekala v prijetnem vzdušju.

O izletu naše mladine na najvišji vrh Avstralije pa drugič, ko bo na razpolago več prostora in morda tudi kaka slika.

Z mesecem februarjem bomo spet imeli vsako tretjo nedeljo v mesecu kosilo za upokojence. To je lepa priložnost, da starejši pridejo k nedeljski maši in nato k skupnemu kosilu. Če veste za koga, da bi rad prišel, a nima prevoza, mu skušajte to omogočiti. Starejšim ste se že lani pridružili tudi drugi - tudi letos ste dobrodošli. V februarju bo z nami **Mešani pevski zbor dr. Bogdan Derč** iz ljubljanskega Kliničnega centra, ki bo zapel najprej pri deseti maši in nato še v dvorani pri kosilu.

Za kuhinjo skrbi **Društvo sv. Eme**, sodelujejo pa tudi druge gospodinje, ki izmenoma pripravljajo kosilo. Vsem smo hvaležni za njihovo nesebično pomoč. Imeli smo tudi že prvi sestanek Društva sv. Eme in se dogovorili, da ostane zaenkrat kar staro vodstvo. Lansko leto je društvo z denarjem sodelovalo pri večjih popravilih v našem središču. Trenutno je v teku popravilo stopnišča pri glavnem vhodu v cerkev. Spodaj nič več ne zamaka, čakamo pa še na premaz stopnic z betonsko barvo. V načrtu je obnova poda v dvorani in cerkvi.

Ker lansko leto ni bilo dovolj prijav, bomo imeli letos pripravo na PRVO SVETO OBHAJILO. Starši, pri krstu ste obljubili, da boste skrbeli za krščansko vzgojo svojih otrok. Otroke prijavite lahko v zakristiji po nedeljskih mašah. O tem obvestite še druge.

P. TONE

Smeh na vseh obrazih je zgovoren dokaz, da so bile počitnice v Mt. Elizi prijetne

IZPOD TRIGLAVA

SVET SLOVENSKEGA NARODA (SSN) je imel dne 15. decembra 1995 svoj začetni sestanek. Pobudo zanj je dal Svetovni slovenski kongres. Njegovi člani naj bi bili ugledni Slovenci in njegov cilj ohranitev slovenstva. Na prvem sestanku so se zbrali dr. France Bernik (predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti), dr. Alojzij Šuštar (ljubljski nadškof in slovenski metropolit), dr. Jože Bernik (predsednik Svetovnega slovenskega kongresa), dr. Tone Javoršek (predsednik Ustavnega sodišča RS), dr. Alojz Kralj (rektor Univerze v Ljubljani) in dr. Ludvik Toplak (rektor Univerze v Mariboru). Predsednik države Milan Kučan se kljub vabilu in pričakovanju organizatorjev sestanka ni udeležil.

Na prvem srečanju so udeleženci opredelili najbolj pereča vprašanja našega naroda in naše mlade države, ki so: definicija narodnega interesa, moralna vrednostna prenova, moralna odgovornost nosilcev javnih funkcij in reševanje problematike Slovencev po svetu.

Bog daj, da bi resno reševanje teh narodnih problemov prineslo zadovoljive uspehe.

PO ŠTEVILU knjižnih izdaj smo Slovenci v primerjavi s številom prebivalstva - saj nas je komaj dva milijona - visoko nad drugimi večjimi narodi, če ne celo prvi na svetu. Zdaj je prišla v javnost statistika izdaj knjig za leto 1994. V tem letu je v Sloveniji izšlo 2,906 knjig. Med temi je 26% del iz skupine jezikoslovja, leposlovja in literarne vede. Na drugem mestu (18,9%) so knjige, ki vključujejo uporabno znanost, medicino in tehniko, 18% je knjig skupine družbene vede, dočim 13,5% vsebuje knjige o umetnosti, arhitekturi, fotografiji, glasbi in športu.

DISTINCTION PRINTING PFY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

Izvirnih del je bilo izdanih 68,2%, ostali so prevodi.

Leposlovnih del med knjigami je bilo 587, od teh izvirnih 343, med prevodi pa 97 del iz angleščine, 33 iz nemščine, 18 iz francoščine.

Prvih izdaj je bilo 83,2%, novih izdaj in ponatisov pa 16,7%.

Leta 1994 so razne založbe in tiskovni zavodi izdali 953 časopisov in revij, kar je tudi nenavadno visoko število za dvamilijonski narod.

LOJZE PETERLE, predsednik Slovenskih krščanskih demokratov, je na tiskovni konferenci stranke kritično govoril o zadnjih vladnih potezah v mednarodni politiki, gospodarstvu in koaliciji. Povedal je, da so razlogi SKD za predčasne volitve vsak dan močnejši. Vlado bi bilo treba na vsak način zamenjati, ker ne more narediti nič pomembnega za Slovenijo, ampak samo zavaja javnost in beži pred vsako večjo odgovornostjo.

NOV TELEVIZIJSKI KANAL, TV3, je začel oddajati v Sloveniji na sveti večer. Njena ciljna skupina so družina in družinski člani kot posamezniki, poslanstvo pa posredovanje vrednot, ki hočejo oblikovati pozitivno naravnano osebnost. Družabniki kanala so mariborska in koprška škofija, Gospodarski forum pri SKD, Krekova banka in Krekova družba, Ognjišče in Založba Mladinska knjiga. Osemnajsturni dnevni spored bodo oddajali preko oddajnikov Krvavec, Nanos in Pohorje - tako bodo omogočili, da ga bo lahko gledalo 70 - 80 % gledalcev v Sloveniji. TV3, katerega sedež je v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu, bo mogoče spremljati tudi preko večjih kabelskih sistemov.

S tem svojim uspehom je slovenska Cerkev napravila pomemben korak, ki bo v veliko korist slovenskemu narodu in njegovi moralni prenovi.

RADIO TRST A je proslavljal svojo petdesetletnico. Rojstni dan je obhajal dne 8. decembra 1995 v veliki dvorani tržaškega Kulturnega doma s posebno slovesnostjo in prisrčno domačo proslavo. Bila je to kulturna manifestacija na visokem kakovostnem nivoju. Nastopali so razni govorniki, dva pevska zbora in godalni orkester, kot solist pa je s svojo stradivarko nastopil violinist Črtomir Šiškovič. Vrhunec slovesnosti pa je predstavljala podelitev častnega znaka svobode Republike Slovenije, ki ga je Radiu Trst A izročil generalni konzul RS v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan. Odlikovanje je slovenski radio prejel za zasluge polstoletnega odgovornega dela v korist zamejske slovenske skupnosti.

VINKO ZALETEL je 12. decembra 1995 v Domu šolskih sester v Pliberku na Koroškem končal svoje zemsko romanje. Dolgo let je upravljal župnijo Vogrče, obenem pa vsestransko kulturno deloval med zamejskimi Slovenci. Napisal je več knjig o svojih potovanjih in imel na stotine predavanj, med njimi tudi o Avstraliji in avstralskih Slovencih. Nas je obiskal skupno s pokojnim škofom dr. Stanislavom Leničem leta 1973. Zadnja leta življenja je skoraj popolnoma oslepel.

Pokojnik je bil rojen leta 1912 v Šentvidu nad Ljubljano. Duhovnik je postal leta 1936, nato je kaplanoval v Tržiču pri župniku Vovku, poznejšem ljubljanskem nadškofu. Ljubljano, kamor je bil pregan po nemškem okupatorju, je zapustil leta 1945. Pred komunisti se je umaknil v Avstrijo in ostal med koroškimi Slovenci do svoje smrti. Naj mu bo Bog plačnik za vse, kar je v življenju dobrega storil.

SLOVENSKEGA NOVOMAŠNIKA je dobila tržaška škofija - po dolgih 32 letih. Dne 7. decembra je škof Bellomi v stolnici sv. Justa posvetil v duhovnika dva mladeniča. Eden od njiju je **Maks Suard**, katerega stara mati je bila Slovenka. Novomašnik je izjavil, naj bi se slovenščina ohranila vsaj po cerkvah, ki so jih gradili slovenski predniki. Zato se je odločil, da bo svojo duhovniško službo opravljal med slovenskimi

verniki tržaške škofije.

Novomašnik je bil rojen v preprosti italijanski delavski družini pri Sv. Ivanu. V iskanju svojih slovenskih korenin se je odlično naučil slovenščine in se tudi odločil, da bo deloval med Slovenci.

SLOVENKA LETA 1995 je po izboru bralcev tednika Jana postala **dr. Metka Klevišar**, ki je zgled nesebičnega in požrtvovalnega človeka v službi najbolj potrebnih pomoči. Njena dvajsetletna dejavnost na Onkološkem Inštitutu v Ljubljani je znana. Pri Karitas je ustanovila skupino v pomoč hudo bolnih in umirajočih. Iz te skupine se je razvilo samostojno društvo Hospic, ki pripravlja predavanja za svojce hudo bolnih in za zdravstveno osebje. Predseduje mu dr. Metka Klevišar. Je redna sotrudnica pri verskem tedniku "Družina", v življenju pa praktična katoličanka, ki svojo vero tudi živi.

ZA NAJBOLJŠA ŠPORTNIKA LETA 1995 sta bila po športnih novinarjih izbrana pri ženskah **Brigita Bukovec** (atletika), pri moških pa **Iztok Čop** (veslanje). Naslov najboljšega moštva leta v posamičnih športnih panogah je prejelo **kajakasško moštvo slalomistov** na divjih rekah, za najboljšo ekipo v moštvenih športnih igrah pa so bile izbrane **košarkarice Ježice**.

HD HYUNDAI
MOTOR COMPANY

V.F.L

PANELCARE P/L

ACN 007 152 203

MELBOURNE, VIC.

265 PRINCESS HIGHWAY,

DANDENONG, 3175

Ph: 793 1477 Fax: 793 1450

COLONIAL MUTUAL

- *MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS
- *PRESTIGE CAR SPECIALISTS
- *ALL MAKES AND MODELS
- *BODY JIGGING SYSTEM FOR ALL MAKES
- *INSURANCE WORK
- *3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

OBNova JOŽEFINK

V ČASU, ko so bl. Mary MacKillop in njene sestre doživljale najhujše preizkušnje ob krivičnih obdolžitvah in kazni izobčenja, je bil njihov soustanovitelj in duhovni vodja, Fr. Woods, odsoten. Ni vedel, kaj se dogaja v Adelaidi v zvezi s sestrami. Ko je končno tudi do njega prišla novica o izobčenju, je bl. Mary sporočil, da bodo sestre dobrodošle v škofiji Bathurst.

Bl. Mary je morala po odvzemu izobčenja poleg številnih drugih skrbi najprej poskrbeti za sestre, ki so bile razrešene redovnih obljub. Težko je bilo rešiti vprašanje, ali naj se vrnejo k svojim družinam in sorodnikom, ali pa naj ostanejo skupaj v upanju, da se bodo stvari normalizirale. A kje bodo dobile sredstva za preživljanje, ko niso več poučevale ali skrbele za razne druge ustanove? Nasvet Fr. Woodsa, naj gredo v Queensland, ni sestram prav nič pomagal iz zamotanega položaja.

Med duhovniki je bilo splošno mnenje, naj se Fr. Woods ne vrača v Adelaido. Njegovo župnijo je dobil v oskrbo drugi duhovnik. Tako je Fr. Woods ostal v Sydneyu, kjer je bil nekaj časa gost pri maristih v Hunters Hillu, kjer je imel znanca Fr. Jolyja. Ko je zbolel, ga je pa sydneyski nadškof Polding poslal v Subiaco, kjer si je v oskrbi sester benediktink utrjeval zrahlijano zdravje.

PREISKOVALNA KOMISIJA

O dogodkih v Adelaidi je bil obveščen tudi Rim. Kardinal Barnabo je dobil pisma adelaidskih katoličanov in tudi razni odrezki iz časopisov so mu živo predočili položaj katoliške Cerkve v Adelaidi in zlasti težave sester jožefink. Takoj je ukazal uradno preiskavo poteka vseh dogodkov, da pride na dan cela resnica. Vsem avstralskim škofom je sporočil, da je imenoval dva škofa, ki naj preiščeta adelaidsko zadevo ter pošljeta poročilo v Rim. To sta bila Dr. Daniel Murphy, škof v Hobartu, in pa Dr. Matthew Quinn, škof v Bathurstu. Kardinalovo pismo adelaidskemu škofu Sheilu je bilo datirano en dan pred njegovo smrtjo.

Škofa, ki sta sestavljala komisijo, sta prispela v Adelaido proti koncu maja leta 1872. Rimsko pismo jima je naložilo, naj preiščeta 1. zadevo izobčenja sestre Mary in škofov ukrep proti jožefinkam, 2. obdolžitve o neodgovorni uporabi škofijskih financ, 3. vlogo Fr. Horana in Fr. Nowlana pri vznemirljivih dogodkih in tudi 4. nagnjenje škofa Sheila k alkoholu. (Ker je medtem škof umrl, je ta točka odpadla.)

Komisija je pričela uradno s svojim delom 1. junija 1872. Takoj na začetku razprav se je pozornost obrnila od izobčenja bl. Mary k neslogi

NA POTI DOL TARJA

AVSTRALIJA JE DOJO PRVO BLAŽENO – MARY MacKILLOP

v škofiji, kar je razvidno iz poročila v Rim.

Prvi sta bili na vrsti pred komisijo sestra Mary (naša blažena) in Terezija. Spraševali so ju o pripravi in vzgoji sester za redovno življenje ter njihov apostolat, o noviciatu, o pripravi na učiteljsko službo, o sredstvih za vzdrževanje sester; tudi o videnjih, o katerih je bilo z ozirom na jožefinke veliko govora; zakaj se je škof obrnil proti jožefinkam in podobno.

Nato je bil na vrsti pred komisijo Fr. Horan. Priznal je, da je on pripravil poročilo proti sestram. Izjavil je dalje, da je sestra Mary dvakrat odrekla pokorščino škofu, ki jo je hotel poslati v Bagot's Gap. Izobčena pa je bila zato, ker je ščuvala druge sestre, naj se uprejo škofovi avtoriteti. Za vse obdolžitve pa ni imel prav nobenega dokaza. Omenil je tudi vizije in napovedi Fr. Woodsa, da bi ga pred komisijo diskreditiral.

V Rim je šlo poleg uradnega poročila tudi poročilo, ki ga je napisala bl. Mary. V njem nič ne omenja Fr. Woodsa in njegovega duhovnega vodstva sester, kakor tudi ne o njegovih videnjih in napovedih, o katerih je komisiji govoril Fr. Horan. Njeno poročilo je vsebovalo tudi povzetek tega, kar sta napisali sestra Monika in Terezija.

Dalje je komisija zaslišala celo vrsto duhovnikov, kakor tudi sestra Pavlo in Ignacijo, ki sta bili osebni pričci septembrskih dogodkov in izobčenja predstojnice bl. Mary. Ni pa ugotovljeno, če je komisija zaslišala tudi Fr. Woodsa. Vendar to lahko predpostavljamo, saj je mož prav v ta namen prišel v Adelaido. V Rim je šlo poleg ostalega gradiva tudi njegovo poročilo, v katerem piše o začetkih ustanove jožefink in o pomoči, ki jim je bila obljubljena, pa je niso nikoli prejele. V njem tudi pravi, da so se duhovniki obrnili proti njemu in sestram, ker so na svojo roko sklenili odkloniti državno podporo sestram ustanovam, da sestre ne bi bile odvisne od države. Dalje tudi omenja, da so nekateri duhovniki smatrali sestrsko izobrazbo pomanjkljivo za poučevanje v šolah.

SESTRE OPRAVIČENE

DNE 23. junija 1872 je škof Quinn, vodja komisije, v adelaidski stolnici javno povedal zbranim vernikom, da so razkovanje končana in da je bilo izčrpno poročilo v Rim odposlano. Izjavil

je, da so sestre jožefinke ob vseh obtožbah popolnoma brez krivde.

Deset dni kasneje je škof spet spregovoril. Spodbujal je vernike k strpnosti in bratski ljubezni. Izjavil je, da je bilo v zadnjem času v mestu Adelaidi povzročena toliko zla prav zaradi pomanjkanja krščanske ljubezni.

Škof Quinn je porabil priliko svojega bivanja v Adelaidi tudi za to, da je uredil vse potrebno za odhod treh sester na novo postojanko - v njegovo škofijo Bathurst.

Komisija je dalje popolnoma opravičila sestro Mary MacKillop. Ugotovila je, da je Fr. Horan, škofov svetovalec, kriv vsega hudega, kar se je nagromadilo na bl. Mary in sestre. Zlorabil je svoj vpliv na bolnega škofa, najbrž zato, da bi se nekako maščeval za izgon svojega sobrata Keatinga. Poudarjeno je bilo v poročilu, da je škof pred smrtjo spremenil svoje mnenje, dvignil izobčenje in obžaloval vse, kar se je tako krivično navalilo na jožefinke.

Komisija ni ugotovila nobenega dokaza, da bi prišlo do kake zlorabe cerkvenega denarja. Res pa je, da je imela škofija ob ordinarijevi smrti precej dolga - omenja se vsota 11,000 funtov. Nastal je zaradi gradenj cerkva in šol ter zaradi potnih stroškov duhovnikov in redovnikov, ki so prišli iz Evrope na delo v adelaidsko škofijo.

Po nasvetu administratorja Reynoldsa ob obnovitvi jožefink niso sprejeli ponovno dveh sester, o katerih je bilo rečeno, da sta imeli razna videnja. Fr. Horan in dva njegova sobrata sta dobila sporočilo, da jih škofija več ne potrebuje in naj se vrneta v samostan. Fr. Woodsu pa je bilo rečeno, naj zapusti Adelaido do imenovanja novega škofa, da se razmere umirijo in ustalijo.

NOVI VODITELJ JOŽEFINK

Z odhodom Fr. Woodsa je bilo treba imenovati novega duhovnega vodjo sestram jožefinkam. Na to mesto je bil postavljen jezuitski pater Tappeiner. Ta duhovnik je že prej na razne načine pomagal sestram. Sestre so ga rade sprejele za voditelja. Tudi bl. Mary je bila z njim zadovoljna.

Fr. Woodsa je bl. Mary kot duhovnika zelo spoštovala in se je tudi kot z soustanoviteljem in

voditeljem svoje redovne družbe dobro razumela. Obenem pa je ob njegovem ravnanju morala precej trpeti. Odkrito mu je povedala, da mu manjka modrosti pri odločitvah glede sester in njihovega dela. Ni se strinjala z njim, če je v želji razširiti delokrog mlade redovne družbe pošiljal v šole sestre, ki še niso bile dovolj usposobljene za pouk; ali če je sestre prepogosto menjaval, včasih celo brez posvetovanja s krajevnim župnikom. Zato mu je svetovala, naj se odloči za odstop od vodstva sestrske družbe. To je bilo zanjo velika muka, saj se je sama težko sprizajnila s to mislijo. A videla je tudi v vsem tem in v spremembi vodstva božjo voljo.

Razumljivo je Fr. Wood težko sprejel dejstvo, saj je bil soustanovitelj in je imel vlogo voditelja od vsega začetka sestrske ustanove. V avgustu 1872 je zapustil Adelaido in se ni več vrnil. V Melbourne je potoval skozi Penolo, kamor so ga gotovo vlekli spomini na začetke jožefink in njih prvo šolo v opuščnem hlevu. Na poti je obiskal tudi nekatere sorodnike bl. Mary, med drugimi sestra Lexie in Maggie. Magie je našel na smrt bolno v Duck Ponds-u. Ustavil se je najprej in deloval nekaj časa v škofijah Maitland in Bathurst. V začetku leta 1973 je bil v Brisbanu, nato je deloval po širnem Zapadu. Ko so povsod po Avstraliji rastle sestrske naselbine, je jožefinke Fr. Woods vselej rad obiskoval. Tudi je ostal še vedno v pismenih stikih z našo blaženo.

+

Z zgodovini sester jožefink je bilo leto 1872 res leto Gospodovo, zlasti za Adelaido. Po vrnitvi dobrega imena bl. Mary in sestram je bila prva skrb administratorja Reynoldsa, da je sestre spet sprejel v redovno življenje. Blizu cerkve v Norwoodu so si pridobile poslopje, ki je postalo uradno njihovo središče - materina hiša. Vanjo so se vselile dne 29. avgusta. Da so zmogle kupno ceno, je bl. Mary organizirala nabiralno akcijo in dobila podporo pri dobrih ljudeh.

P. VALERIJA

Fr. Joseph Tappeiner, S.J., ki je leta 1872 prevzel duhovno vodstvo jožefink

SV. RAFAEL SYDNEY

Fr. Tomaž Menart, O. F. M.,
Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692

Slovenske sestre - frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

BOŽIČ je spet za nami in leto je okrog - pišemo novo letnico 1996. V tem času se vedno zahvalim dragim rojakom za zvestobo našemu verskemu središču, ki je obenem tudi zvestoba slovenstvu. **Bog plačaj!** izrekamo vsem, ki so nam stali ob strani tudi v preteklem letu, sodelovali pri dejavnostih naše verske in narodne skupnosti ter gmotno prispevali k vzdrževanju Sv. Rafaela, da vse teče gladko naprej. Težko bi naštel vse sodelavce in njih dela za naše središče, ne da bi katerega prezrl - saj jih je dolga vrsta. Zato naj naša prisrčna zahvala velja na splošno vsem!

P. TOMAŽ bo imel še nekaj časa desno nogo v mavcu. Posledica padca, ko mu je pri predbožičnem krašenju dvorane 23. decembra spodrsnila lestev. Zlomil in poškodoval si je nogo v členku, da je bila potrebna operacija. Gleženj je dobil kovinski vložek in bolnik je moral devet dni ostati v bolnišnici - ravno preko praznikov. Zdaj je seveda doma in hodi z berglami, somašuje pa sedeč v prvi klopi pred oltarjem. Vsem rojakom se iz srca zahvaljuje za molitve, za dobre želje in za obiske v bolnišnici.

GOSPOD STANKO KASTELIC je bil res kot od Boga poslan, da nam je pomagal pri bogoslužju prazničnih dni - sam ne bi zmogel vsega, kar je bilo na božičnem sporedu, narejenem za dva. Gospod Stanko je bil župnik v Višnji gori, zdaj kot upokojenec in zlatomašnik pa živi v samostanu oo. cistercijanov v Stični. Na povabilo sydneyske družine Ovičaj se je odločil za nekajmesečni obisk Avstralije. Kljub osim križem je še vedno čil in vesel ter vedno pripravljen pomagati z mašami. Tudi za našo molitveno skupino ob četrkih rad poskrbi. Želimo mu še mnogo let trdnega zdravja.

CERKVENI mešani zbor z dodatnimi solisti je pred polnočnico izvajal v dvorani prvi del slovesne maše Jakuba Jana Ryba, kar je bil izredno lep uvod v božično bogoslužje, ki je bilo - kot je polnočnica sleherni leto - lepo obiskano. Pevci so poleg polnočnice prepevali tudi na božični dan pri maši ob 9.30, dalje na praznovanju slovenske samostojnosti 26. decembra, pa spet pri maši na praznik Gospodovega razglašanja na prvo januarsko nedeljo. Moški zbor pa je zapel nekaj pesmi tudi po maši v dvorani, kjer me je presenetilo praznovanje moje 70-letnice. Naj se ob tej priliki zahvalim vsem članom naše skupnosti za čestitke z dobrimi željami, molitvami in darovi on mojem rojstnem dnevu. Vseh se spominjam v molitvi in sem v ta namen opravil tudi sveto mašo.

ČIGAV JE RADIO? Seveda boste rekli: naš! Da, naš je. Torej ne samo moj in ne samo tvoj, tudi ne od osebe, ki pripravlja in vodi spored, ampak naš, skupen. S tem hočem reči, da ne more biti vse po mojem in ne samo vse po tvojemu okusu. Niti Bog sam ne more vsem hkrati ustreči - po človeško rečeno - kako naj potem ustreže vsem radijska urednica in napovedovalka. Eden hoče več polk, drugi ima rajši valčke, tretji pa se navdušuje za "pop" glasbo. Tako pridemo do tega, da nekdo ugasne radjski aparat, ko pride na spored nekaj, kar njemu "ne leži". S tem protestom pa škoduje le sam sebi, ker ne izve, kaj se dogaja v naši skupnosti...

V prvih letih naše emigracije bi tega nihče ne storil, tako smo bili željni slovenske pesmi in besede, o slovenski oddaji smo pa le sanjali. Kako z veseljem bi poslušali slovenski radio od prve do zadnje besede in pesmi. Zdaj pa ne znamo ceniti, kar imamo. Postali smo pač izbirčni, z drugo besedo: nič nas več ne zadovolji.

Nekateri Slovenci so pa alergični na tisto bore malo, par je v sporedu verskega. Na živce jim gre. (Še dobro, da lahko prenos utišajo ali celo ugasnejo radio!) - Imamo tudi ljudi, ki pričakujejo, da bodo otroci sobotne šole mamicam in očkom za njihov dan tako dovršeno zapeli, kakor Dunajski slavčki ali Beli angeli iz Janjeva. Kritika je lahko dobra, ki gradi, ali slaba, ki podira in uničuje. Kdor pravi, da so oddaje zanič, ta gotovo dela krivico. Vsaka oddaja ima veliko dobrega. Za spodrsnjaje pa moramo biti uvidevni, saj vsak človek tudi pogrēši in ni brez napak.

SLOMŠKOVA ŠOLA našega središča bo spet odprla vrata za pouk slovenščine ob sobotah od 2. do 4. ure popoldne. Vpisovanje in začetek pouka bo v soboto 3. februarja.

GIMNAZIJSKI POUK slovenščine za Sydney in okolico bo pa spet na Girls High School, Mona Street, **Bankstown**. Menda ne bomo dopustili, da bi se ta šola s pripravo na slovensko maturo zaradi pomanjkanja naše narodne zavednosti morala zapreti! Za vse informacije glede tega pouka se obrnite na gospo Marizo Ličan, telefon 728 3387.

PEVSKI ZBOR "DR. BOGDAN DERČ" kliničnega centra v Ljubljani pride na obisk v Avstralijo. Pri nas v Merrylandsu bodo na soboto 10. februarja. Prepevali bodo pri maši ob sedmih zvečer, sledil bo koncert v dvorani. Vstopnine ne bo, pobirali pa bomo prostovoljne prispevke. Vsi vabljeni! Zbor je sestavljen iz bolniškega in zdravniškega osebja ter je zelo znan, saj ima za sabo že mnogo nastopov.

NAŠI POKOJNI

Končno smo dobili vsaj nekaj podatkov o pokojni rojakinji in dolgoletni naročnici MISLI - JUSTINI COSTA, ki je umrla 1. septembra 1995. Rojena je bila 21. septembra 1911 v družini Primožič, kraj rojstva pa je žal neznan. Njen mož, zdaj že pokojni, je bil italijanskega rodu. Po prvotni kartoteki naročnikov je ob prihodu v Avstralijo živela in delala v Grand Hotelu, Wagga Wagga, NSW. Sledita dva naslova v Melbourne: Fitzroy in Collingwood, nato pa spet NSW: Fairfield Heights. Kasnejši naslov pokojnice je Bowral, NSW, kjer je živela blizu svojega nečaka. Njen zadnji naslov pa je bil Abbey Nursing Home v Mittagongu, NSW, kjer je tudi umrla. Pokopana je bila v Leppingtonu (McArthur).

Na Zlati obali, Surfers Paradise, Qld., je 8. novembra 1995 umrl FRANC PRINČIČ. Rojen je bil 15. maja 1918 v Kozani. Žal mi kaj več o njen ni poznano.

Dne 6. decembra 1995 je pri delu v tovarni Tubenakers, Yennora, NSW, zaključil svoje življenje FRANC ANTOLIN. Rojen je bil 5. marca 1944 v Odrancih v Prekmurju. V Avstralijo je prišel leta 1963. Leta 1970 se je poročil z Anastazijo Kozura, po rodu iz Ukrajine. Iz njenega prvega zakona sta hčerki Marija por. Shaw in Suzana por. Marshall ter pet vnukov. Pokojnik zapušča polsestro Slavo Hozijan, ki živi z družino v Newcastleu, v Sloveniji pa ima še živo mamo ter več bratov, polbratov in polsester. Grob je dobil dne 11. decembra 1995 pa pokopališču Pinegrove.

V četrtek 7. decembra 1995 je v North Parramatti, NSW, tragično preminul JOHN KIRN, sin zdaj že pokojnega Janeza in Dragice r. Kreševič. Družina živi v Merrylandsu. John je bil

rojen 26. aprila 1966 v Sydneyu. Obiskoval je osnovno in srednjo šolo v Merrylandsu, nato je končal tehnično šolo in se izučil za mehanika. Bil je srčno zelo dober. Žal je moral že zgodaj v življenju doživeti razočaranje in trpeti zaradi neznačajnosti tistih, katerim je zaupal, pa so izrabili njegovo dobroto. Hudo je trpel ob bolniški postelji svojega očeta, ker ni bilo več upanja za ozdravljenje. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi dne 12. decembra, grob pa je dobil na slovenskem delu pokopališča Rookwood. Poleg staršev (oče je bil ob njegovi smrti še živ) zapušča John še sestro Lindo. Poročena je s Charlijem Abdilla ter imata šestletnega sina Tomija in triletno hčerko Taro.

V ponedeljek 11. decembra 1995. je v Brisbanu (Mt. Carmel Hospital), Qld., umrla ŠTEFANIJA BREZNIKAR r. Kralj. Luč sveta je zagledala 23. decembra 1919 v vasi Vrhek, Tržišče na Dolenjskem, v družini Jurija in Amalije r. Janežič. Kot sedemnajstletno dekle je odšla na Dunaj, kjer se je izučila za bolniško sestro. Leta 1947 se je v Senovem poročila z Mirkom Breznikarjem, leta 1971 pa sta prišla v Avstralijo s sinom Igorjem. Do leta 1983 so živeli v Mt. Isi, nato v Brisbanu. Mirko je umrl 15. oktobra 1994 v bolnišnici v Southportu, Qld., zdaj je odšla za njim še Štefanija. Bila je skoraj sedem let bolna ter se je morala večkrat zateči v bolnišnico. Zanj je skrbela hči Marjanca, Cudermanova Anica pa ji je prinašala sveto obhajilo. Pokojnica je bila verna krščanska žena in mati, polna dobrote. - Pogrebna maša je bila 13. decembra v cerkvi sv. Tomaža, Kemp Hill, nato je sledila upepelitev. Pokojnica zapušča tu hčerko Marjanco Picelj-Kaplan, v Perthu sina Igorja, deset vnukov, v Novem mestu pa hčerko Alenko Škedenj.

V četrtek 14. decembra 1995 je v Sydneyu umrl FRANC TOMAŽIČ, ki je bil rojen v Matenji vasi pri Postojni dne 29. decembra 1924. Doraščal je v domači družini Franca in Frančiške r. Ogrizek, kasneje pa se je zaposlil na železnici ter je opravljal svoje delo vse do odhoda v Italijo in nato dalje v Avstralijo. Tu se je leta 1955 v Leichhardt poročil z Justino Tomšič, po rodu iz Trnja pri Pivki. Rodil se jim je sin Edvard, ki je zdaj poročen z Maryanne r. Brožič in imata hčerko Kasandro. - Pokojnik je imel pred šestimi leti nesrečo kot čuvaj v pristanišču: padel je in se močno poškodoval. Sprva je izgledalo, da si je opomogel, končno pa so se pokazale posledice in povzročile paralizo. Poleg najbližjih zapušča pokojnik tudi sestro Kristino. Pogrebna maša je bila v naši cerkvi 20. decembra, pokopan pa je pokojni Franc na našem pokopališču.

V petek 15. decembra 1995 je na svojem domu

v Padstowu umrl v komaj osemnajst mesecev starosti ADAM RENKO. Sedem mesecev svojega kratkega življenja je bil bolan in zdravili so ga v Prince of Wales bolnišnici, ko so njegovi starši in stari starši bedeli ob njem in trepetali za njegovo življenje. Adam je bil drugi otrok Valterja in Diane r. Bučkovič. Krščen je bil v naši cerkvi 20. oktobra 1994, 4. novembra 1995 pa je v bolnišnici prejel tudi zakrament potrjenja. Pogrebna maša je bila opravljena v kapeli Srca Jezusovega v Rookwoodu, sledila je upepelitev. Poleg staršev in starih staršev zapuščča Adam tudi petletnega bratca Marka Jožefa.

Na tretjo adventno nedeljo, 17. decembra 1995, je v bolnišnici sv. Jožefa v Auburnu umrl VINKO (VINCE) ČEH. Rojen je bil v Ljubljani dne 19. januarja 1935. V Avstralijo je prišel pred mnogimi leti. Po poklicu je bil krojač in je bil dolga leta zaposlen pri modnem krojaškem podjetju v Surry Hill. Pred štirimi leti je Vinko zadnjikrat obiskal svojo rojstno domovino, kjer živi še njegov sin in pet sester, dočim je sestra Marija Prelec tu v Sydneyu. Komaj pred nekaj tedni se je pokazala boleze - rak na jetrih, ki je zdaj zahteval svojo žrtev. Pred smrtjo je Vinko prejel svete zakramente. Pogrebno mašo smo imeli pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu 20. decembra, sledil je pogreb na naše grobove v Rookwoodu.

V četrtek 21. decembra 1995 je v Westmead bolnišnici zaključil tuzemsko življenje JANEZ KIRN, rojen 3. februarja 1933 v Zagorju na Pivki kot sin Štefana in Antonije. V Avstralijo je prišel 10. januarja 1955 ter se ob koncu naslednjega leta v Paddingtonu poročil z Dragico Kresevič, po rodu iz Račic. Rodila sta se jima John, ki je v zadnjem decembru tragično preminul, in pa Linda por. Abdilla. Pokojnik je bil najprej zaposlen na trstiki, nato v Sydneyu v concordski bolnišnici, v tovarni Comalco, končno pa trinajst let pri farmacevtskem podjetju v Chester Hillu. V času zahrbtni bolezi je večkrat prejel sveto maziljenje in pogosto sveto obhajilo. Po pogrebni maši v naši cerkvi na soboto 23. decembra smo ga spremili na slovenski del pokopališča Rookwood.

V novem letu 1996 nas je sestra Smrt obiskala že kar 2. januarja. Pred svojim domom v sydneyskem okraju Greystanes je obležal mrtev JOŽE PETRIČ. Ubila ga je elektrika, ko je hotel pritrditi vodovodno cev. Pokojnik je bil rojen v Planini nad Ajdovščino 26. februarja 1940 v družini Andreja in Ane r. Pegan. V Avstralijo je prišel pred 33 leti. Od vsega početka našega verskega središča je bil Jože res marljiv pomočnik ter je pomagal na številne načine. Nikoli ni odrekel prošnji. Ko je leta 1973 prišel med nas škof Lenič,

ga je na letališču on pozdravil kot takratni predsednik Sydneyskega slovenskega društva. Vsa leta do smrti je bil prizadevni član SDS in največkrat tudi odbornik. Leta 1974 se je v naši cerkvi poročil z Danico Novak, po rodu iz Ljubljane. Tudi ona je bila vsa svoja avstralska leta - in je še - zelo aktivna, tako pri društvu kot pri našem verskem središču. Pokojnik je bil dvajset let zaposlen pri mestnem avtobusnem prevozniku, nazadnje pa pri Westbus podjetju. Radi smo ga imeli kot šoferja za razne izlete in romanja, ker nam je vedno z veseljem ustregel. Da je bil izredno znan, spoštovan in priljubljen, je pokazala lepa udeležba pri molitvi rožnega venca ob krsti, pa še večja v ponedeljek 8. januarja pri pogrebni maši v naši cerkvi, kamor je v življenju redno zahajal. Še dan pred smrtjo, na novega leta dan, je pri maši prejel svete zakramente, ki so bili njegova popotnica v večnost. Ob njegovem prezgodnjem grobu v Rookwoodu se je od Jožeta poslovil preedsednik SDS Jože Lah, zbor pa mu je zapel dve žalostinki. Pokojnika bomo pogrešali vsi, zlasti pa žena Danica, osemansjletni sin Tomaž in dvanajstletna hčerka Barbara.

Isti dan - 2. januarja - je v Concord bolnišnici umrl LEOPOLD URBANČIČ. Ravno na svoj 64. rojstni dan je zaključil tuzemsko življenje, saj je bil rojen 2. januarja 1932 v vasi Ukanje (Kanal ob Soči). V Avstralijo je prišel Leopold že leta 1950. Šest let pozneje se je v Paddingtonu poročil z Jožefino Petrovič, doma iz Dolenje vasi pri Cerknici. Rodila sta se jima dva otroka: Frank je poročen s Frances in imata enega otroka, Maryanne, poročena z Edwardom Lia, pa ima tri. Pokojnik je bil zaposlen na železnici. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi v petek 5. januarja, pokop pa na našem delu pokopališča Rookwood.

Žalujočim svojcem žal preštevilnih pokojnih naše

iskreno sožalje. Naj jim bosta Sveti Duh Tolažnik in božja Mati Marija utcha v žalosti ločitve. Vsem mrtvim pa želimo blaženi mir božje bližine!

+

OBISK SVETEGA OČETA v Sloveniji vzbuja veliko zanimanje. Tudi mi smo del naroda, zato je prav, da doprinesemo svoje. Naj bi ta veliki zgodovinski dogodek imel za naš narod svoje bogate sadove. Geslo obiska je: OČE, POTRDI NAS V VERI! Pri Sv. Rafaelu in drugod pri slovenskih

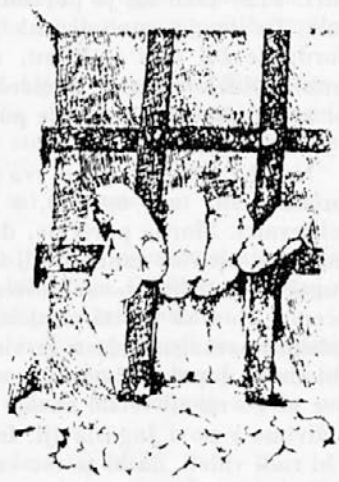
mašah dobite posebne listke z molitvijo za uspeh papeževega obiska. Molitev bomo vključili nedeljskemu bogoslužju, je pa zečeljeno, da jo molite tudi doma po družinah.

Če nameravate potovati v rodno domovino v času okrog papeževega obiska sredi maja, imate poriliko, da se pridružite slovenski skupini, ki jo organizira pod ugodnimi pogoji g. Cvetko Falež, ki živi v Canberri. On je zadolžen za romarje iz Avstralije. Pokličite ga po telefonu (06-291-8426), ali mu pošljite Fax (06-292-8211).

P. VALERIJAN

Jožko Kragelj

MOJE CELICE

Primorski zlatomašnik Jožko Kragelj zanimivo opisuje življenje kot brezpravni ujetnik v slovenskih komunističnih zaporih. Obtožen "vohunstva za Vatikan" in sličnih "protidržavnih dejanj" je bil obsojen na smrt in končno pomiloščen na dosmrtno ječo. Sledili smo mu preko raznih krajev do centralnih zaporov v Ljubljani, kjer bo zdaj nadaljeval svoje zanimivo pripovedovanje.

(V CENTRALNIH ZAPORIH)

Tomaž se je dolgo časa trudil z mano, da bi izsilil priznanje o podatkih, ki naj bi mi jih dajal Šturm, da bi šli ilegalno čez mejo. Ker mu ni uspelo, so začeli prihajati drugi zasliševalci. Peter Šoštarič, na videz dobrodušen debelušček, toda ko se je razvnel, je postal zaripel v obraz in rdeč kot rak. Za njim polkovnik Ančik, Ribničan, velik, dostojanstven, miren, nato neki major Bračić, po rodu Štajerec, izobražen, nosil je očala z debelim steklom; in končno kapetan Zdenko Roter. Vsak je skušal na svoj način vplivati name, da bi priznal svoje "vohunsko" delovanje. Major je skušal biti velikodušen. Prišel je v celico k meni in me vprašal, ali bi želel kakšno knjigo. Ker sem vedel, da mi brevirja ne bodo dali, sem mu rekel, da bi študiral francoščino. Dovolil mi je, da sem pisal sestrični, naj mi pošlje francosko-slovenski slovar. Major pa mi je prinesel knjigo Merežkovskega "Leonardo da Vinci". S to knjigo sem preganjal dolgečas in se s slovarjem mučil, da sem celo prebral, ne da bi

NAŠE NABIRKE

TISKOVNEMU SKLADU
PATRA BERNARDA
ZA NAŠE "MISLI":

\$100.— Justi Mrak; \$90.—Milan Beribak; \$50.—Janez Robar, Dr. Stanislav Frank, Alojz Povhe, Maura Vodopivec, Pavla Zemljak, Peter Bižal; \$45.—Ignac Ahlin; \$40.—Felix Drobež, Leon Robar, Jože Rozman, Derry Maddison, Ida Turk, Franc Bresnik, Dr. Mark Coby, Franc Danev, Maria Prelec, Franc Šveb, Maria Vodušek, Jožef Gulj, Josipa Kunek, Vera Mamilovič, Nežka in A. Hrast, Franc Patafta, Ivan Kobal, Valerija Pančur, Tomaž Možina, Ivan Figar, Justina Hinrichsen; \$44.—Anton Vozel; \$30.—Jože Vah, Jože Oblak, Miro Koder, Marija Pongračič, Stan Vrankar, Zdenka Zupančič, Marica Podobnik, Štefanija Valentan, Jože Štemberger; \$26.—Stojan Zorzut; \$25.—Diana Grlj-Da Silva; \$24.13 Dr. Edi Gobetz; \$23.—Felix Lužnik; \$20.—Jože Kučko, Katie Dodig, Draga Vadnjak, Danila Štolfa, Anton Urbančič, Urška Irhimeh, Evgen Bizjak, Janez Virant, Jože Lipovž, Ivan Sušanj, Marija Kolednik, Vera Mukavec, Janez Primožič, Jože Zupančič, Franc Brezavšek, Anton Brne, Stanc Furlan, Igor Gerden, Kristina Varšavsky, Pavlina Pahor, Marta Aberšek, Štefanija Žičkar, Marta Zrim; Anica Šestan, Irena Habjan in Tony Šabec z družinami v spomin mami Zofiji Šabec; \$15.—N. N.E., Alojz Rezelj, Slavka Kruh, Te-reza Kaiser, Jože Košorok, Vera Korosec, Roža Franco, Antonija Vučko, N. N., Marjan Perič, Alojz Golja, Milena Baetz; \$10.—Marija Bernik,

Majda Vuk, Ivan Deželak, Slavka Ivančič, Dora Srebroff, Alojz Gašperič, Tilka Matjašič, Frank Tomažin, Ivan Nadoh, Leopolda Križman, Jakob Rejec, Franc Car, Berta Žele, Elvira Čuk, Janez Mesarič, Bernard Brenčič, Marijan Saksida, Marija Blažević, Marcela Bole, Maks Hartman, Albin Gec, Franc Maver, Peter Tomšič, Ivan Šestan, Petrina Pavlič, Irma Ipavec, Roman Petelinek, Anica Štrdel, Majda Skubla, Jože Horvat, Štefanija Mazzitelli, Alojz Kaučič, Majda Muzljaj, Slava Kastelic, Stane Mlinar, Luka Korče, Lydia Bratina, Majda Pantelič, Tatjana Tee, Jožica Jurin, Franjo Briševac, Viktor Bizjak, Jože Krušec, John Marinič, Ernesta Vran, Marta Ostrožnik, Jože Grilj, Andrej Plesničar, Karl Horvat, Kristina Hrvatina, Lotte Rafolt, Antonija Poklar, Franc Magdič, Marta Kobe, Jože Kalc, Franc Petek, Jožefa Dobrovšak, Ana Ribič, Milan Gorišek, Antonija Stanson, Branko Tavčar, Irena Ivetič, Konrada Rob-Pellegrino, Franc Baša, Marija Podgornik, Janko Majnik, Francka Kavčič, France Erpič, Drago Jakovac, Jožef Kocjančič, Marija Velišček, Ruđi Žele, Marija Bertoncelj, Ivanka Žabkar, Rudi Frankovič, Ivan Želko, Marija Kavčič, Marija Lippec, Anton Cevec, Barbara Marinčič, Ana Stathopoulos, Rafaela Bernes, Vlasta Klemenčič, Mario Jenko, Karolina Čargo, Mirko Hartner, Anton Kociper, Herman Šarkan, Stanislav Kolar, Anton Špiclin, Paula Fabian, Anton Kristan, Jože Vičič, Milena Vidau, Rafael Koren, Ivan Ploy, Milan Prešeren, Mirka Zavnik, Karlo Rožanc, Maria Milič, Branko Kreševič, A.&A. Brožič, Zlatko Skrbič, Sonja Fon, Albin Žarn, Toni Lovrec Olga Mezinec, Peter Bole, Anton Jesenko, Roman Divjak, Pavla Udovič, Alex Braletitch, Marjan Lauko, Jože Vuga, Stanislav Mersel, Nikolaj Bric, Stanislav Frigula, Jože Muc, Albin Smrdelj, Angela Tušek, Alojz Seljak, Andrej Grlj, Jože Gorjup, Edvard Peršič, Srečko Brožič, Sonja Trebše, Ana Lesnjak, Vincenc Prinčič, Ivanka Medved, Anica Korošec, Marija Božič, Ana Dranginis, Jana Čeh, Dragica Šiftar, Slavka Podbevšek, Anton Mlinarič, Ivanka Bratoš, Angela Cesar, Ivan Hozian, Kristina

prej predelal francosko slovnico. Največjo težavo so mi delali nepravilni glagoli, ker nisem mogel iz raznih časov izluščiti nedoločnika. Vsebinsko pa sem kljub temu razumel iz konteksta. Temu majorju se moram zahvaliti, da sem se za silo naučil francoščine. Pozneje sem namreč predelal tudi slovnico.

Polkovnik Ančik mi je kot dobrodušen očka prigovarjal, naj vendar priznam, drugače me bodo morali postaviti zopet pred sodišče, in sicer kot prvoobtoženca. "Prvič ste ušli smrti, drugič ne boste," mi je rekel. "Sami se igrate s svojo usodo!"

Med vsemi zasliševalci se je najbolj kulturno obnašal Zdenko Roter. Zanimalo ga je, kaj smo doživljali v gimnaziji in v bogoslovju, zlasti doba pod nadškofom Margottijem. Ko sem mu sproščeno o vsem pripovedoval, mi je povedal, da je Margotti umrl. Prav tako mi je povedal o smrti Mirka Brumata. Pomislil sem: Ta se je specializiral za cerkvene in religiozne stvari. Morda je bil celo v Rimu, da je preštudiral ustroj katoliške Cerkve. Zdelo se mi je namreč, da pozna cerkvene razmere bolje kot kak duhovnik. Ko se je pogovor o cerkvenih zadevah iztekel, se je lotil zaslišanja.

"No, Kragelj, zdaj ko sva se že o marsičem pomenila, beva skušala rešiti tudi uganke, s katerimi so se ukvarjali že drugi zasliševalci. Morda porečete, da silimo v vas. Mi nič ne silimo. Vi imate vso pravico zanikati ali tajiti, toda če vam dokažemo, da je drugače kot trdite, boste pošteno nasankali. Morda imate vtis, da hočemo človeka streti, uničiti. To ni naš namen. Mi želimo vsakemu pomagati, zlasti če vidimo, da je iskren, da prizna svoje zablode in napake. Zavedajte se, da se kolo zgodovine vrti naprej in se ne bo nikoli vrtelo nazaj. Treba se bo sprijazniti z dejstvom, da živimo v novi Jugoslaviji. In to bodo morali priznati tudi tisti, ki bi radi videli, da bi se vse vrnilo na staro."

Ko mi je tako govoril, je med prsti vrtel svinčnik in si večkrat pogladil redke svetle lase. Včasih me je pogledal čez naočnike, kot bi hotel z mojega obraza razbrati, kako sprejemam njegove nasvete.

Nekaj časa sem molčal. Kaj pravzaprav hočejo zvedeti? Zakaj mi neprestanoma omenjajo Šturma? Morda je izgubil živce in začel podpisovati, kar so mu rekli. Imel je ženo, otroke, in če so mu kot vsakemu začeli govoriti: Bili ste zapeljani, vi niste krivi, priznajte, dobili boste sicer kazni, toda kmalu vas bomo izpustili, mislite na ženo in otroke - je razumljivo, da je pri njem začelo prevladovati čustvo. V takih trenutkih je človek pripravljen podpisati tudi smrtno obsodbo, da se reši morečih zaslišanj.

"No, povejte mi, kakšna pisma vam je dajal Šturm in kam ste jih pošiljali?"

"Oprostite, že ostalim zasliševalcem sem povedal, da meni ni dajal nobenih pisem ne take ne drugačne vsebine."

Roter se je nasmehnil in me gledal.

"Poslušajte, Kragelj, izobraženi ste in bi lahko razumeli, da bi mi ne silili v vas, če ne bi imeli otipljivih dokazov. Ali se vam ne zdi škoda časa in vztrajate že več mesecev pri svojih trditvah? Kaj boste rekli, če vam drugače dokažemo?"

"Mislim, da nimate prav nobenih otipljivih dokazov, kvečjemui kako ponarejeno pismo."

"Dobro, Kragelj, želel sem vas spoznati in vam pomagati, da

ne bi zboleli v tisti samici. Škoda bi bilo vašega mladega življenja. Vidim, da vztrajate pri svojem. Polagoma boste prišli do spoznanja, da sem vam dobro želel. Razmišljajte o najinem razgovoru."

Vrnili sem se v samico. Vsak zasliševalec je dajal točke za premišljevanje. Najhujše je premišljevali o krivdi, ki je ni. In v celici, iz katere ne stopiš na zrak mesece in mesece, je dovolj časa za premišljevanje. Ko si najbolj zatopljen v svoje misli, se nenadoma odpre okence in v njem se prikaže paznikova glava, ki budno spremlja vsako zapornikovo kretnjo, da nadrejenim poroča o njegovem obnašanju v celici. Vse utruje zapornika, tudi molitev in razmišljanje. Najraje ne bi nič mislil, a bi hkrati že mislil, da nič ne misli. Kadarkoli sem bil spočit, sem z mislimi romal na Matajur, Krn, Višarje in po drugih hribih do vrha Triglava. Takrat se mi je zdelo, da se je narava pritihovala v mojo celico. In laže mi je bilo.

Nekega večera zopet zarožljajo ključi v vratih. Sunkoma se odpro in v celico stopi mož v civilu, majhne postave. Nasloni se na zid, me pogleda in vpraša: "Kdo ste pa vi?" Povedal sem ime.

"Aha! Pater. Zakaj pa ste tukaj?"

"Zaslišujejo me o stvarih, ki so mi neznanne."

"Priznajte, pa bo vse dobro!"

Paznik in oficirji, ki so ga spremljali, so uslužno skakali okrog njega. Pozneje sem zvedel, da je bil Mitja Ribičič, takratni šef slovenske Udbe, to se pravi: vrhovni poveljnik policije.

Kmalu zatem so me prav tako zvečer poklicali na zaslišanje. Pri mizi je zopet sedel Tomaž: noge stegnjene pred sabo, med prsti pa je vrtel svinčnik, kot bi čakal, da čimprej zapiše nove izjave.

"No, Kragelj, nekam dolgo smo že v tej hiši."

"Res dolgo, predolgo," sem mu odgovoril. "Že več kot pol leta!"

"Sami ste krivi. Če bi priznali, bi lahko že davno končali ta zaslišanja. Zakaj ste trmasti?"

"Jaz ne vidim v tem nobene trme. Kar je bilo, sem že pred obsodbo priznal."

"Ne bo držalo. Ne verjamem, da vas spomin zapušča. Saj ste še mladi. Kaj bi rekli, če bi se srečali s Šturmom in bi vam on resnico povedal v obraz?" Pri teh besedah me je opazoval, kako bom reagiral. Meni pa je bilo vse jasno. Šturm je priznal, kar so mu sugerirali. Kaj naj zdaj naredim? On se bo zavedal, da ni res, pred zasliševalcem pa se bo bal zanikati in jemati besedo nazaj. Verjeli bodo le njemu, ker si je s tem priznanjem nevede nakopal vsaj deset let zapora. Meni pa vpricho njega porečejo, da sem lažnik. Vse te misli so kot blisk švigale po možganih.

"No, Kragelj, kaj pravite?"

"Če je tu, ga kar pokličite, ker bi rad iz njegovih ust slišal te izjave."

"Dobro, Kragelj, se bo zgodilo."

Dvignil je slušalko in zavrtel nekaj številok.

"Dežurni? Pripeljite Šturma!"

Nastala je grobna tišina. Neprijetna so taka srečanja, zlasti če te kdo po nedolžnem obtožuje in bremeni.

/Dalje prih./

Skofir, Franc Mramor, Eva Wajon, Katarina Horvat, Franc Janežič, Jože Podboj, Margaret Hatežič, Franc Kodrič, Justina Glajnarič, Albina Sinigoy, Marija Belavič, Franc Žerial, Marija Birska, Ivanka Tomšič, Zdenko Fijan, Jože Golenko, Janez Znidarič, Ivan Zupan, Vinko Erjavc, Olga Saulig, Emil Sosič, Marica Bitežnik, Karel Knap, Jožefina Urbančič, Evgen Benc, Marija Vončina, Jožef Barat, Walter Jelenič, Maria Novak, Maria Zemberi, Jožef Klement, Stanko Ogrizek, Franc Schwerdt, Ivan Jenko, Bojana Perko, Julijana Šajn, Jakob Tomšič, Tinka Urh, Zinka Škraba, Karolina Pečnik, Tony Tukšar, Franc Vravnik, Branko Jerin, G. & M. Vogrinčič, Anica Mukavec, Ana Čarman, Ivanka Smedel, Ida Migliacci, Marjana Mincigar, Pavel Tonkli, Gustav Tomažin, Jože Brožič, Ivan Barič, Franc Visočnik, Ema Simčič, Mara Mlakar, Štefan Merzel, Ivanka Urbas, Olga Todorovski, Helena Oppelli, Dušan Jenko, Ivan Bratina, Terezija Cresi, Ana Marija Cek, N. N., \$8.— N. N., Paul Brodej, Italo Bachetti; \$6.— Milica Dular, Terezija Ferencz; \$5.— Vera Pregelj, Andrej Lenarčič, N. N., Amalija Maljevac, Ana Marija Zver, Martin Pečak, Frank Berlic, Angela Majerič, Branka Iskra, Terezija Jošar, Maks Korže, Franc Petelin, Rozalija Cenčič, Marjan Vihtelič, Pavla Žnidarič, Julija Razboršek, Franc Brenčič, Miro Vuga, Marjan Kocbek Jurij Bogdan, Stanko Mohorovičič, Pavel Zorec, Carlo Ferluga, Alojzija Paravan, Anton Markočič, Rudolf Jamšek, Olga Zlatar, Jože Slavec, Aleksander Slavec, Alojz Kerec, Silva Jenko, Filomena Horvat, Olga Gale.

/Preostali darovi prihodnjic/

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

SVETA DRUŽINA ADELAIDE

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)
Tel.: (08) 346 9674 - Fax (08) 346 3487

MESEC januar 1996 se nagiba v drugo polovico, za nami so božični prazniki, na katere smo se pripravljali z obiskom škofa Alojza Urana. Sleherni prazniki so za dobrega kristjana dnevi duhovnega bogastva. Vse praznične dneve je bila naša slovenska cerkev lepo obiskana kljub krizi, ki jo doživljajo in občutijo mnogi. Statistike nam povedo in bo kar držalo, da povezanost s Cerkvijo ostaja trdna. Vemo iz zgodovine, da se v preizkušnjah kaže prava slika ljudi, njihova lojalnost, zvestoba Cerkvi in narodu. Veliko je takih, ki se nagibajo kakor pač veter piha. Če omagajo in odstopijo z mislijo, da brez njih ne bo šlo, se motijo.

Prvo nedeljo v januarju smo obhajali na našem misijonu žegnanje - sveto Družino, zavetnico naše cerkve. Kot že vrsto let je bil za to priložnost spet med nami visoki gost, adelaidski nadškof Leonard Faulkner. Vedno bolj spoznavamo, kako je naša verska in narodna skupnost blizu nadškofu in kako jo rad obišče. Res, maloštevilna skupnost je, a v njej se čuti družinsko vzdušje.

Našega gosta je ob začetku maše pozdravila Rosemary Poklar, slovenski šoipek pa mu je v imenu skupnosti podarila Stephanie Mathews. Po končanem bogoslužju pa se je gospodu nadškofu v imenu vseh zahvalil Peter Rant ter svojo zahvalo lepo povezal s Slovenijo in bližnjim obiskom papeža Janeza Pavla II. Nadškof je v svoji zahvali poudaril, da ves svet poroča o papeževih obiskih in bo pisal tudi o tem pomembnem dogodku, ki čaka Slovenijo.

Nato smo se zbrali v dvoranci, kjer so naše skrbne gospodinje pripravile kosilo za vse. In ko je naš gost odhajal, smo se tudi mi razšli z željo, da se drugo leto spet srečamo in proslavimo zavetnico našega misijona. Vsem, ki ste na kakršen koli način sodelovali pri letošnjem žegnanju in s svojo prisotnostjo doprinesli k praznovanju - iskren Bog plačaj!

Našo tukajšnjo slovensko skupnost je na dan starega leta obiskala smrt: v Peterborough je preminul PAVEL FATUR. Pokojni je bil rojen dne 22. marca 1938 v Dreskovcah na Krasu. V Avstralijo je prišel leta 1958. Prva tri leta je preživel v Adelaidi, nato pa je odšel na deželo, kjer je bil zaposlen pri avstralski železnici. Kar 35 let je preživel v Peterborough ter pred dobrim letom in pol postal upokojenec.

Rožni venec ob krsti smo zmolili v naši cerkvi 12. januarja, naslednji dan pa je bila maša zadušnica, po kateri smo pokojnika spremili v Centennial Park, kjer je bil upeljen. Pavel ni bil poročen in tu ni imel svojcev, zato sta prišla na pogreb brat Edi iz Slovenije in sestra Marija iz Francije, da sta uredila vse potrebno za pogreb, žaro s pepelom pa odnesla v Slovenijo, kjer bo v družinskem grobu poleg očeta čakal vstajenja.

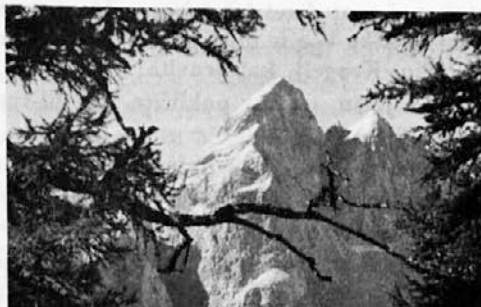
Pogrebna maša je pokazala, da je bil pokojnik v Peterborough znan in priljubljen. Hvaležni smo mu za to, saj v tujini mnogi preko nas srečajo Slovenijo ter ohranijo svoje vtise o Slovencih.

V Centennial Parku se je v kapeli od Pavla poslovil brat Edi, ki je s svojo navzočnostjo pokazal, kako je bila družina med seboj povezana. Govoril je tudi predstavnik Lovskega društva krajevné skupnosti, katerega član je bil pokojnik. Naši cerkveni pevci so mu pa v slovo zapeli Gozdlič je že zelen.

Pokojni Pavel zapušča mamo in tri brate ter štiri sestre. Vsem izrekam v imenu naše adelaidske skupnosti globoko sožalje, Pavla pa priporočam božji dobroti: naj najde svoj mir v Bogu!

Dne 11. februarja bo preteklo že trinajst let, kar je ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar blagoslovil našo cerkev. Za to praznovanje bo med nami p. Ciril Božič, ki se mudi na obisku v Avstraliji. Imeli bomo poleg bogoslužja kulturni spored, posvečen našemu pesniku Francetu Prešernu, po programu pa bo B.B.Q. Vsi tukajšnji rojaki lepo vabljeni!

P. JANEZ

Jalorec
2643 m

GREŠ Z NAMI?

"Pridem, pridem, zagotovo pridem!
Veselim se snidenja s Slovenijo!..."
je dejal papež Janez Pavel II. skupini
Slovencev pri eni lanskih avdienc...

VERJETNO že težko čakate na moje poročilo o pripravah za potovanje v Slovenijo na papežev obisk. Vesel sem, da lahko posredujem nekaj konkretnih novic. Razumeli boste, da se pri takih pripravah ne da čez drn in strn, ker vsak odlaga z idejo, da je vse še mesece odmaknjeno. Res imamo še štiri mesece, a čas hitro mineva - pričeti moramo z resnim odločanjem.

Doslej se je prijavilo okrog štirideset ljudi - pravim okrog štirideset, ker nekaj oseb se še ni dokončno odločilo za potovanje. Gotovo bo tudi še kaj novih prijav. Nekaj ljudi lahko potuje šele konec maja ali v juniju. Tudi tem bom skušal dobiti ugodnosti naše skupine, žal pa bo njihova cena potovanja zaradi turistične sezone (High Season) precej dolarjev višja.

Vse vas gotovo zanima cena potovanja. Za zdaj je najboljša ponudba 1845 dolarjev, kateri pa se bo moralo dodati še različne takse letališč. V Sydneyu zdaj poleg običajnih 27 dolarjev računajo tudi "Noise tax" \$3.40. Taksa ljubljanskega letališča je 23 dolarjev, dunajskega enajst. Vse te takse skupaj znesejo okrog 65 dolarjev. Kot izgleda, bomo lahko potovali za okroglih 1900 dolarjev. Najboljšo ponudbo daje Malasia Airways, Lauda pa je za 75 dolarjev dražja. Ista cena velja za potovanje iz glavnih avstralskih mest, doplačati je treba le za pot iz Canberre do Sydneya.

Vprašanje je, kdaj odleteti. V dogovoru s p. Bazilijem, ki potuje z nami v Slovenijo na papežev obisk, sva odločila odhod v začetku maja. Saj bi ne imelo smisla prispeti v Slovenijo zadnje minuto pred prihodom sv. očeta. Kdor se z odhodom v začetku maja ne strinja, naj mi nemudoma sporoči, da bom skušal najti zanj kasnejši datum.

Datum vrnitve lahko odločite sami, morate ga pa že zdaj izbrati. Poznejč ga seveda lahko tudi menjate, če so sedeži na razpolago. Kot sem že

dejal, zdaj je že čas za resno odločitev. Prosim vse zainteresirane osebe, da mi pošljejo točna imena in naslove in datum vrnitve. Agencija za Laudo zahteva plačilo dva meseca pred potovanjem, Malasia Air pa le tri tedne. Denar boste verjetno lahko poslali naravnost agentu in z njim uredili vse potrebno, predvsem zavarovalnino, katera je priporočljiva.

Zaradi dogajanja v Sloveniji sem se povezal s slovensko agencijo Qua Vadis. Sporočila mi je, da pripravlja spored tudi za Slovence iz Kanade in ZDA, na točne podatke pa še čakam. Zaenkrat predlaga sledeče: "Verjetno bi Vam odgovarjal program za kakih 14 dni. Pripravili bi ga tako, da bi bil en teden avtobusni program po Sloveniji in zamejstvu z udeležbo pri papeževih slovesnostih, dodatni teden pa samo hotel (prenočišče z zajtrkom) za osebne izlete in obiske sorodnikov." Čim bom prejel cene tem uslugam, bom poročal v Mislih. Istočasno sem v dogovoru s p. Cirilom, predstojnikom božjepotnega svetišča Marije Pomagaj na Brezjah, ki je zdaj na obisku v Avstraliji. Obljubil je pomagati pri najboljši izbiri pogojev za ogled Slovenije.

Za tokrat sem verjetno sporočil vse. Čim bo kaj novega in gotovega, boste lahko zasledili v Mislih. Vse srčno pozdravljam.

CVETKO FALEŽ
427 Bugden Avenue
FADDEN, ACT, 2904
Fax: 06 292 8211
Telefon: 06 291 8426

Z VSEH VETROV

LETO 1996 je Organizacija Združenih Narodov razglasila za **mednarodno leto boja proti revščini**. Sveti sedež je pozdravil to odločitev in vatikanski radio je ob objavi novice izrazil upanje, da bo letošnja izbira generalnega tajnika OZN Butrosa Galija povečala zavzetost vlad pa tudi javnih občil za zmanjšanje revščine v svetu.

Obseg revščine se je v zadnjih petih letih grozljivo povečal. Kar 1,3 milijarde svetovnega prebivalstva živi v pomanjkanju: prisiljeno je preživljati se z bednim enim samim dolarjem na dan.

ČEPRAV MIROVNI PROCES V BiH res spremljajo negotovosti, kar zaupajmo vanj. Sarajevo je bil z umorom prestolonaslednika Franca Ferdinanda leta 1914 vzrok začetka prve svetovne vojne - zdaj lahko postane pomemben znak za mir na svetu in razumevanje med narodi. Dobro sodelovanje kažejo doslej v Bosni in Hercegovini zlasti katoliške ustanove, predvsem vzgojne in pa bolniške postaje, ki nudijo pomoč vsem, tudi muslimanom in pravoslavim. Tudi papež Janez Pavel II. je izjavil 13. januarja na tradicionalnem novoletnem sprejemu za člane diplomatskega zbora pri Svetem sedežu, naj bi mesto Sarajevo postalo simbol in dejansko žarišče miru ter plodovitega sožitja mnogih narodnosti. Bog daj!

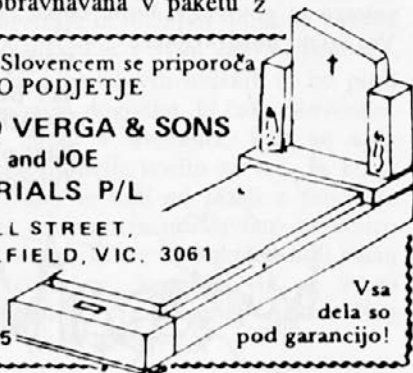
PODPIS mirovnega sporazuma v Parizu o BiH je tudi za nas Slovence izredno pomemben. Slovenija je ob tem dogodki imela takšno vlogo, kot smo si jo želeli, je po slovesnosti ob podpisu sporazuma dejal predsednik slovenske vlade. Slovenija namreč v Parizu ni bila obravnavana v paketu z

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

republikami nekdanje Jugoslavije, ki so podpisovale mirovni sporazum. Pariška konferenca je jasno pokazala, da so bili odveč strahovi, da bi mednarodna skupnost želela Slovenijo "vrniti" v jugoslovanske okvire, jo torej spraviti v isti koš z drugimi republikami nekdanje skupne države.

NOVI VZKLIK je treba vstaviti v Marijine Lavretanske litanije: **KRALJICA DRUŽINE, prosi za nas!** Pride pa za vzklikom "Kraljica presvetega rožnega venca" in pred vzklikom "Kraljica miru". Tako naj bi pogosteje prosili Marijo, da bi v vsaki družini svetila luč njenega zgleda ter bi bila vsaka družina deležna njenega varstva, je izjavil kardinal prefekt rimske kongregacije za bogoslužje in zakramente. Dodal je tudi, da je papež z odlokom o dodanem vzkliku ustregel mnogim prošnjam, ki so prihajale k njemu iz vseh delov sveta. Ko je v našem času ravno družina tako hudo napadena, je prav, da posebej prosimo zanjo in jo priporočamo Bogu po priprošnji Device Marije.

Zabeležite si ta novi litanjski vzklík v svoje molitvenike!

CARLO MARIA MARTINI, milanski nadškof in kardinal (tudi resen kandidat za naslednika Janeza Pavla II. na papeškem prestolu), je nedavno opozoril, da morata biti spoštovanje in zavarovanje življenja temelj človekove blaginje. Okrožnica "Evagelij življenja" bi morala postati osnovna opora za vsakogar, kdor se ukvarja s politiko. "Prepričan sem, da je vprašanje zavarovanja in razširjanja človekovega življenja tista resničnost, ki zadeva nas vse; zlasti pa seveda tiste, ki so po volji ljudstva izbrani, da delajo za skupno blaginjo in za mirno ter skladno sožitje," je izjavil Martini.

MODRO IZJAVO je dal irski primas Cahal Daly v Dublinu glede Severne Irske, kjer še vedno padajo nedolžne žrtve na obeh straneh ter eksplozije bomb še niso prestale. Po njem bodo na Severnem Irskem dosegli trajni mir, če ne bo zmagovalcev niti poražencev. Nobena stran tudi ne sme pričakovati, da se ji bodo izpolnile vse želje. "Če pa ne bomo dosegli miru, bomo končno vsi poraženci!" je poudaril kardinal.

Ali se ne bi mogli ob tej modri izjavi tudi Slovenci kaj naučiti?

ŠTEVILO ŽRTEV mogočnega ruskega diktatorja Stalina je danes dokazano in potrjeno s statističnimi podatki. V Rusiji namreč raziskujejo arhive številnih množičnih procesov. Žrtev stalinističnega terorja je okrog 60 milijonov.

Aleksander Jakovljevič, predsednik komisije za rehabilitacijo žrtev stalinističnih čistk, je izjavil, da je med temi žrtvami vsaj 200 tisoč duhovnikov različnih veroizpovedi. To so večinoma pravoslavni popi, a tudi katoliški duhovniki, protestantski pastori in muslimanski imani. Te žrtve so še posebej na razne načine mučili, nekatere celo križali, spet druge potopili v ledeno vodo, da so zamrzili. Najhitrejša in najmilejša smrt je bil strel.

Tako je vladal Stalin, katerega ime so s spoštovanjem izgovarjali med slovensko revolucijo tudi naši komunisti in ga imenovali "naš dobri očka". Posnemali so ga in v njegovem imenu tudi oni morili svoje nasprotnike.

MAŠO ZADUŠNICO za pokojnim bivšim francoskim predsednikom, socialistom Francoisom Mitterandom je opravil pariški nadškof kardinal Jean-Marie Lustiger 11. januarja. Pokojnik je zlasti zadni čas mnogo premišljeval o Bogu in večnosti. Prej je večkrat izjavljal, da je agnostik (človek, ki ne ve, ali sploh veruje in v koga), končno pa je dejal: "Dvomim, sem v puščavi, Bog je odsoten. Kljub temu verujem vanj in mu služim. Sem katoličan, sicer ne posebno dejaven, vendar nisem nikdar zanikal svoje prve vzgoje."

Mitterand se je rad zadrževal v cerkvah in je tudi kar dobro poznal Sveto pismo, o katerem je ob priliki dejal: "Sveto pismo je hranilo moje otroštvo."

Rastel je v tradicionalni katoliški družini, oblikovali so ga v jezuitski šoli in pri maristih v Parizu.

TRIDESET LET je minilo 8. decembra, kar je takratni papež Pavel IV. na Trgu sv. Petra v Rimu pred veliko množico iz vseh delov sveta zaključil drugi vatikanski cerkveni zbor. Zbor je trajal štiri leta, od leta 1962 do 1965. Za Cerkev je pomenil in še pomeni največjo prelomnico v tem stoletju ter je imel daljnosežne posledice za življenje Cerkve in posredno tudi vse človeške družbe. Korenito je spremenil vesoljno Cerkev, z drugo besedo: postavil je temelje novi in sodobni Cerkvi, na katerih danes Cerkev gradi svojo odprtost do drugačnih. Koncil je pripravil Cerkev za sedanjí čas in ji pokazal pot v tretje tisočletje, katerega že pogosto omenja sedanjí papež Janez Pavel II. Dne 10. decembra je z okna pred molitvijo Angelovega češčenja desetisočglavi množici zaklical: "Kristjani moramo dosledno, s svojim vsakdanjim življenjem, pričati o evangeliju in Resnici v njem!" Nadaljeval je: "Predvsem morajo biti laiki krščansko dosledni v vsakdanjem življenju: v družini, poklicu, kulturi, umetnosti, gospodarstvu in politiki... Prav od doslednih, dobro formiranih laikov in njihovega napora za vsakodnevno krščansko življenje lahko pričakujemo prenovljeno pomlad za Cerkev v tretjem tisočletju, kateremu se bližamo!"

SBS RADIO, ki oddaja v 69 jezikih,
praznuje dvajsetletnico svojega obstoja.

Vabimo vas, da se vključite v slovenski program,
ki je na sporedu vsako nedeljo in vsak torek,
od osme do devete ure dopoldne,
na

SBS RADIO 1 Sydney 1107 AM
SBS RADIO 1 Melbourne 1224 AM
in tudi na narodnem omrežju
SBS NATIONAL NETWORK

ob torkih med deveto in deseto uro dopoldne:

Adelaide 106.3 FM (pol ure pred ostalimi)
Brisbane 93.3 FM
Darwin 100.9 FM

Newcastle 1584 AM
Perth 96.9 FM
Wollongong 1485 AM

Mariza Ličan,
urednica slovenskega programa Sydney
Telefon: (02) 728 3387

Elica Rizmal,
urednica slovenskega programa Melbourne
Telefon: (03) 9 685 2543

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

TOKRAT je za GALERIJO MLADIH spet na vrsti Sydney. Predstavljamo vam slovenski par, ki je v Avstraliji lepo uspel v vsakem pogledu. Tu se je srečal in ustvaril tudi zgledno slovensko družino.

JOŽE ANDREJAŠ je bil rojen leta 1952 v vasi Prekopa (Kostanjevica ob Krki). Njegova mati je iz iste vasi, oče pa je iz sosednjega Hrastja. Ko je mladi Jože imel dve leti, je družina odšla v Avstrijo, kjer se je oče zaposlil kot gozdni delavec. V Avstralijo so emigrirali leta 1957 in se nastanili v Sydneyu, leta 1961 pa se preselili v Badgerys Creek in se začeli baviti s košjerejo. Jože je maturiral na gimnaziji v Bonnyrigg in se leta 1970 vpisal na Univerzo N.S.W. za študij inženirstva. Obenem je bil od državnega oddelka za javna dela sprejet za usposabljanje v inženirski stroki. Tako je čez dan med tednom delal, zvečer in ob sobotah pa študiral in obiskoval univerzo. Po šestih letih je prejel diplomo: Bachelor of Science and Engineering. Za nadaljni studij se je vpisal na sydneyško univerzo, kjer je leta 1986 prejel magisterij. Istočasno je prejel tudi certifikat, ki se zahteva za delo pri krajevnih oblasteh. Kmalu je prejel tudi diplomo kot poslovodja. Da bi si pridobil čim več izkušenj, je prešel k zasebnim podjetjem. Vodil je tudi gradbena dela izven Avstralije – v Maleziji, Vietnamu, Indoneziji, na Fiji otokih . . . Jože tudi s ponosom pove, da so mu bila z dvanajstmesečno pogodbo zaupana dela pri načrtovanju bodoče Olimpijske vasi za 2000 Olimpijcev v Homebush Bay-u. Po izteku te pogodbe pa je postal Managing Director novoustanovljenega podjetja Paclib Management, ki dela v sklopu znane gradbene družbe

IZ "ZDRAVLJICE"

EDINOST, SREČA, SPRAVA
K NAM NAJ NAZAJ SE VRNEJO;
OTROK, KAR IMA SLAVA,
VSI NAJ SI V ROKE SEŽEJO,
DA OBLAST
IN Z NJO ČAST,
KO PRED, SPET NAŠA BOSTE LAST!

ŽIVE NAJ VSI NARÓDI,
KI HREPENÉ DOČAKAT DAN,
KO, KODER SONCE HODI,
PREPIR IZ SVETA BO PREGNAN,
KO ROJAK
PROST BO VSAK,
NE VRAG, LE SOSED BO MEJAK!

FRANCE PREŠEREN

Boulderstone Hornibrook.

Jože se je leta 1979 poročil z ANDREJKO, rojeno leta 1957 v Sodjevi družini v Blejski Dobravi. Oče je iz Zabreznice, mati rojena v Koroški Beli. S starši je prišla v Avstralijo leta 1969. Andrejka je leta 1975 z matura končala Canterbury Girls High School, nato se je vpisala na East Sydney Technical College in s prejemom diplome postala modna ustvarjalka. Zaposlena je bila pri raznih modnih podjetjih, danes pa vodi lastno modno podjetje z imenom "Breza Pty. Ltd." v spomin na očetov rojstni kraj Zabreznico. V prostem času tudi doma izdeluje obleke po naročilu za posebne prilike.

V družini Andrejaš so štirije otroci, od šestnajstletne Natalije, Tanje in Amande do desetletnega Jamieja. Vsi štirije imajo radi glasbo in igrajo klavir ter violino. Obiskujejo našo Slomškovo šolo pri Sv. Rafaelu, kjer je njihova mama Andrejka ena od učiteljic.

Družini Andrejaš čestitamo k poklicnim uspehom kakor tudi k družinskemu življenju. Vsem štirim otrokom pa želimo še mnogo vsestranskih uspehov.

OBVESTILO

Veleposlaništvo RS v Canberri obvešča rojake o prihodnjih konzularnih urah:

PERTH, W.A.: v petek 23. februarja in soboto 24. februarja 1996. - po dogovoru s Slovenskim klubom Perth.

SYDNEY, N.S.W.: v sredo 28. februarja 1996 od treh do šestih popoldne v prostorih SDS. V četrtek 29. februarja 1996 ob devetih do dvanajstih dopoldne v verskem središču Merrylands.

MELBOURNE, VIC. - V petek 1. marca 1996 od desete do ene ure popoldne v pisarni SNS v verskem središču v Kew. - V soboto 2. marca 1996 v odmoru sporeda Slovenskega Festivala, ki bo potekal v organizaciji SSOV v prostorih slovenskega društva Planica.

Vse zainteresirane osebe prosimo, da nas predhodno pokličejo po telefonu na 06 243 4830.

Veleposlaništvo RS v Canberri ima vsak delovni dan uradne ure od desete do ene ure popoldne. V tem času lahko dobite vse potrebne konzularne informacije, osebno ali telefonično. S tem se bomo tudi lahko izognili napačnim tolačenjem nekaterih konzularnih vprašanj.

Naše veleposlaništvo uraduje na naslovu:

ADVANCE BANK CENTRE - LEVEL 6,
60 Marcus Clarke Street, CANBERRA CITY.

Številka telefona je (06) 243 4830.

Številka faksimila pa je (06) 243 4827.

Pisma in drugo pošto pošiljajte na naš poštni predal: EMBASSY OF SLOVENIA,

P.O. Box 284, Civic Square,
Canberra, A.C.T. 2608

SURFERS PARADISE, QLD. - Minilo je nekaj let od obiska enega slovenskih škofov, zato smo bili zelo veseli ob novici, da je začel nekajtedensko pastoralno potovanje po Avstraliji najmlajši slovenski škof Alojz Uran. Poslušali smo poročila o uspehih njegovih obiskov po drugih slovenskih središčih in tako zvedeli že vnaprej o priljubljenosti njegovih nastopov, bodisi v cerkvi kot božji služabnik, ali pa v veseli družbi med svojimi ljudmi.

V Queenslandu smo prvič srečali visokega gosta v soboto 16. decembra zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, kjer se navadno srečamo pri slovenski maši. Res lepo število rojakinj in rojakov se je zbralo. Zelo poučno pridigo smo slišali, izrecno za nas, raztresene po daljni tujini. Vsi smo bili

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

presenečeni, ko se je g. škof oglasil s pesmijo in je njegov žametni glas zadonel po veliki cerkvi. Za orglami je sedela seveda organistinja iz Sydneya, sestra Francka - kar hitro je večina vernikov poprijela in pomagala pri petju naših prlepkih cerkvenih pesmi. Vse je zaživelo, vsi prisotni smo bili ena sama družina. Po končanem bogoslužju se je g. škof pred cerkvijo rokoval z rojaki. Nekaterim je prinesel pozdrave sorodnikov, spet drugi so njemu sporočali pozdrave, da jih ponese domačim, ko se vrne v belo Ljubljano.

Ker je bila to soboto zvečer na Zlati obali ravno Božična zabava - priredilo jo je slovensko balinarsko društvo "Lipa", je g. škof po maši s svojim spremstvom obiskal to prireditelje. Bil je povabljen na oder in je z veseljem pozdravil vse navzoče. V nagovoru je omenil, da on ni ravno najboljši govornik, zato naj mu rojaki dovolijo, da jim raje eno zapoje. Temu je sledil buren aplavz, za njim pa škofova pesem vsem mamicam, pesem "En starček je živel", svetočno in še druge. Celo dvorano je objelo posebno vzdušje, ki ga celo redni udeleženci teh zabav po njih lastnem pripovedovanju še niso nikoli prej doživeli. Po eni uri med rojaki se je g. škof poslovil in odšel k zaslužnemu počitku.

Drugo jutro, na nedeljo 17. decembra, je visoki

Tobin Brothers

Viktorijskim Slovencem
na uslugo v času žalovanja

Head Office: 189 Boundary Road
NORTH MELBOURNE

9 328 3999

BERWICK	796 2866	MOORABBIN	9 555 9088
CRANBOURNE (059) 96 7211		NOBLE PARK	9 558 4999
DONCASTER	840 1155	PAKENHAM (059) 40 1277	
EAST BURWOOD	886 1600	RINGWOOD	9 870 8011
ESSENDON	331 1800	ST ALBANS	9 364 0099
FRANKSTON	775 5022	SUNSHINE	9 364 8711
GARDENVALE	596 2253	WERRIBEE	9 748 7900
GLENROY	306 7211		
MALVERN	576 0433	Frances Tobin & Associates	9 596 8144

TOBIN BROTHERS PTY LTD (AFDA)

gost daroval sveto mašo za vse rojake Brisbana in okolice. V Marijini cerkvi v South Brisbane se je zbralo lepo število vernikov. Tudi tu si občutil nekaj sličnega kot pri maši prejšnji večer. Petje je spremljal na orglah, ko že dolga leta, g. Stane Sivec in lepo opravil svojo nalogo. Po bogoslužju smo se srečali z g. škofom tudi zunaj cerkve.

Zadnje srečanje z rojaki je bilo v nedeljo popoldan - to pa na koščku avstralske Slovenije v Kraljičini deželi. Slovensko-avstralsko društvo "Planinka" Inc. je postavilo svoj dom v Cornubiji, približno na pol poti med mestom Brisbane in Zlato obalo. Tukaj je čakalo visokega gosta veliko naših ljudi, ki še niso imeli priložnosti srečanja. Po blagoslovu balinišča - streha je nov doprinos temu važnemu objektu - je sledilo kosilo in pozdravni govor predsednika Vinka Čoperja. Ples klasične slovenske polke v narodni noši je odlično izvedla Melissa Creevey, ga. Jožica Polak pa je deklamirala lastno pesem g. škofu v pozdrav.

Tudi na "Planinki" je visoki gost dal vsem navzočim priliko poslušati njegov krasni glas. Žal je vse prehitro prišel čas slovesa. Težko bo pozabiti škofov prijazni obraz, ko nam je stisnil roko v zadnji pozdrav. Naslednji dan pe je že letel "visoko nad oblaki" (kot poje Slakova pesem) domov v Slovenijo, deželo pod Triglavom, v teh dneh pod belo snežno odejo.

G. škofu Uranu iskrena zahvala za obisk. Z njim nam je prinesel sonček, ki bo še dolgo svetil in ogreval našo izseljensko pot. - Jože Vah

HOME BUSH, N.S.W. - Ob izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta **LEOPOLDA URBANČIČA** se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot. Hvala za darovano cvetje, za molitve in tolažbo, ki ste jo ob obisku smrti nudili nam.

Posebna zahvala patru Valerijanu za tako lepo opravljeni obred, organistinji Milki Stanič in pevcem. Hvala tudi Karli in Stanku Cebokli ter Mariji in Marcelotu Crissani za vso pomoč.

Viktorijskim rojakom se priporočamo za razna obnovitvena dela na grobovih in tudi nove spomenike na vseh pokopališčih Viktorije.

R & R Memorials Pty Ltd

ACN 006 888 624

20 Field Street

Craigieburn VIC 3064

Mobile:

Telephone: (03) 308 1652

018 348 064

Facsimile: (03) 308 1652

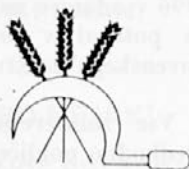
018 531 927

R
&
R

THE GRAINERY BAKE HOUSE

Phone 846 7700

Melbournskim rojakom se toplo priporočamo z raznovrstnim domačim pecivom, kruhom in še drugimi dobrotami naše peči.
F. M. P. BRAČKO

1/110 JAMES STREET, TEMPLESTOWE 3106

In topla zahvala Katici Erzetič ter Mariji Valentinčič, ki je prišla iz daljne Adelaide ter ostala z nami v dneh žalosti.

Še enkrat pristrčna zahvala vsem, dragemu Leopoldu pa večni mir.

Žalujoča žena Jožefa, sin Frank z družino, hčerka Marianne Lia z družino.

GREYSTANES, NSW - Ob izgubi ljubljenega moža in dobrega očeta

JOŽETA PETRIČA,

ki je v starosti 55 let v torek 2. januarja tako nepričakovano odšel od nas, se toplo zahvaljujem p. Valerijanu Jenku OFM, ki nam je nenehno stal ob strani, kakor tudi č. g. Stanku Kastelicu, s katerim sta skupaj opravila pogrebne obrede.

Topla zahvala je namenjena tudi cerkvenemu pevskeemu zboru, pevki Sarah Cocco in moškemu pevskeemu zboru S.D.S., ki ga je kljub počitnicam na hitro zbral skupaj g. Jože Urbas.

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A F D A

Tel: 724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

Fax: 728 2253

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri, A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevoznih pokojnih.

Hvala vsem prijateljem za tolažbo, za darovano cvetje, za mnoge obiske v žalostnih dneh, za vse molitve, ki smo jih skupaj opravili.

Ne vem pa, kako naj se s skromnostjo svojih besed zahvalim odboru in članom S.D.S., ki so po končanih obredih pokopa pripravili pogrebščino za 350 Jožetovih prijateljev. Hvala Vam iz srca!

S sinom in hčerko smo bili neizmerno ponosni, da je naš dragi mož in oče Jože bil tako spoštovan in priljubljen. Zaslužil si je tako lep pogreb, saj nikoli nikomur ni odrekal pomoči in prijazne besede. Pred leti je pomagal graditi slovensko cerkev sv. Rafaela in tudi S.D.S., katerega marljiv odbornik je bil vrsto let. Bil je skromen, vedno pošten in vesel človek. Živel je za tiste, ki jih je imel rad in tisti, ki jih je imel rad, se ga bomo vedno s hvaležnostjo spominjali.

Dragi mož in očeka, naj ti bo lahka avstralska zemlja!

Vse prijatelje s hvaležnostjo pozdravja -
Danica, Tomaž in Barbara Petrič.

LAKEMBA, NSW - Dragi pater urednik, z veseljem obnavljam naročnino za naše Misli. Vedno komaj čakam, da pride nova številka. Ko jo dobim v roke, pozabim na vse drugo. Misli so lepa in izredno zanimiva mesečna revija za nas, avstralske Slovence. Škoda, da ne izhaja dvakrat mesečno, a to bi zahtevalo preveč časa, saj ima urednik tudi druge obveznosti. Zase moram priznati, da sem se iz naših Misli veliko naučila. Sem z ozirom na izobrazbo bolj samouk - v Mislih najdem smernice, ki mi lajšajo življenja pot ter nudijo odgovor na marsikatero vprašanje.

Želim Vam vse najboljše, predvsem pa, da ne pozabite na nas! - Ivanka Lapuh

MELBOURNE, VIC. - Iz srca se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v dnevih žalosti, ko smo izgubili našo drago mamo ZOFIJO ŠABEC. Hvala vsem za tolažilne besede, za molitve in cvetje. Posebna zahvala g. škofu Alojzu Uranu, patru Tonetu in p. Baziliju za molitve, mašo zadušnico in pogreb. Še enkrat vsem iz srca iskrena zahvala.

Žalujoci - hčerki Ani in Irene ter sin Tony z družinami.

EAST DONCASTER, VIC. - Izgubili smo dobrega moža in očeta, pokojnega
MIHAELA BIZJAKA.

Naj se na tem mestu v svojem imenu in v imenu otrok iz srca zahvalim vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta MURRAY in FRANK BERIC
Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena
stanovanja, kopalni oazen, sončna terasa, pralnica,
TV, ventilatorji, zajtrk po želji . . .
Samo par minut hoje do plaže in središča mesta.
Vprašajte za ostale informacije!
2965-2967 Gold Coast Highway
(ali pa P. O. Box 691)
SURFERS PARADISE, QLD. 4217
Telefon: (075) 398 759

in v pomoč v teh težkih dnevih žalosti. Iskrena hvala vsem, ki ste se udeležili molitve rožnega venca ob Mihaelovi krsti, maše zadušnice in pogreba ter darovali namesto cvetja za Dom m. Romane. Posebej topla zahvala p. Tonetu za vso pomoč, zlasti za lepo pogrebno mašo in tolažilne besede.

Žaluojača žena Danica Bizjak in otroci.

KDO BI VEDEL Povedati . . .

. . . kje v Avstraliji se nahaja FRANK ŠUKLJA. Njegov zadnji naslov je bil v Sydneyu, Surry Hills. Po njem sprašuje sestra Anica Dukle v Metliki.

Bi kdo vedel, kje živi rojak JOŽE CIZERL (ali CIZARL)? Po njem sprašuje sestrična Mary Badovinac, ki živi v Torontu v Kanadi.

Sleherno vest o pogrešanih sporočite na uredništvo, da jo posreduje dalje iskalcem.

Melbournskim Slovcem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

GIOVANNI VERGA MEMORIALS
Pty. Ltd. Inc.
VIZZINI MEMORIALS Pty. Ltd. Inc.

85-87 Trawalla Ave., Thomastown, Vic.
Tel. 359 5509, po urah na domu 478 4474

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako naše delo!

OFFICE:
563 8095

MOBILE:
018 107 305

Melbournskim rojakom
na uslugo za kleparska in instalacijska dela

DANNY'S PLUMBING

17 Charles Street
East Bentleigh, 3165

DANNY STIBILJ
LICENCE NO. 33308

**PA SPET NEKAJ UVOŽENEGA
IZ REPUBLIKE SLOVENIJE**

+ Varnost države imajo največkrat na skrbi najbolj nevarni ljudje.

+ Narobe svet: zdaj imamo še desne komuniste in leve kapitaliste.

+ Zgodovina nas uči, da ne smemo verjeti zgodovinarjem.

+ Nekateri cilji umažejo še tako plemenita sredstva.

+ Skrajšanje delovnega časa je hkrati podaljšanje honorarnega dela.

+ Na uvožene ideologije se plača visoka carina.

+ Če želi država uspešno gojiti kult osebnosti, mora imeti za ustrezno nekultivirano osebnost.

"Imaš spet nov klobuk?"

"Kje pa! Dvakrat je bil predelan, trikrat na čiščenju in nekajkrat zamenjan v gostilni."

+

Po petih letih spuščajo kaznjence iz zaporov.

"Imate za prihodnost kake posebne načrte?"

"Imam. Dve banki in eno pošto."

REŠITEV decembrske križanke:

Vodoravno - 1. božič; 5. lepota; 11. osel; 13. Milan; 14. le; 15. opomin; 17. mi; 18. Ema; 20. ris; 22. kanta; 24. joka; 26. amo; 28. uta; 30. osa; 32. sla; 34. znam; 36. sopem; 37. sam; 39. ena; 41. ar; 43. mazilo; 46. or; 47. tonil; 49. biva; 51. okoliš; 52. senat.

Navpično - 1. boleha; 2. osem; 3. že; 4. ilo; 6. emir; 7. pinja; 8. ol; 9. tam; 10. Anica; 12. po; 16. ponos; 19. ako; 21. so; 23. au; 25. kol; 27. man; 29. topol; 30. omamil; 31. as; 32. sme; 33. aparat; 34. zlato; 35. As; 38. mali; 40. nova; 42. rok; 44. Ig; 45. obe; 48. No.; 50. in.

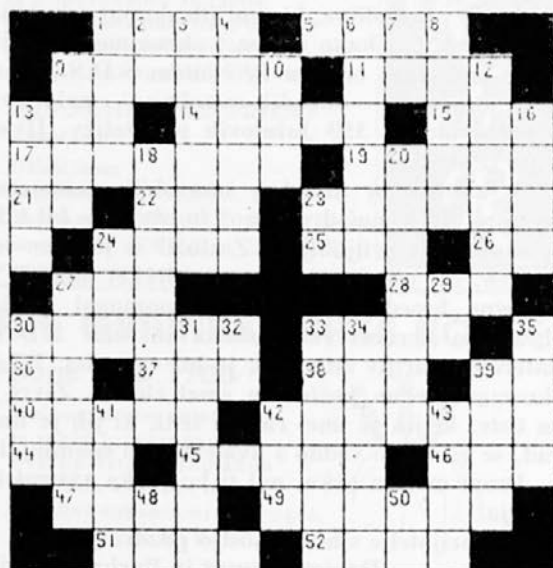
Rešitev so poslali: Jože Štritof, Br. Simon Peter Berlec (iz Slovenije), Emilija Šerek, Slavko Štrukelj, Jože Grilj, Lidija Čušin, Ivan Podlesnik, Milan Prešeren, Jože Debevec. - Žreb se je nasmehnil Milanu Prešernu.

**DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?**

**Rojakom Melbourne in okolice
se priporoča in je na uslugo
JOŽE ŽUGIČ,**

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

Križanka (Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 1. zidne odprtine brez oken; 5. zmrznjen sneg, ledena skorja; 9. iz lanu pripravljeno; 11. ovčji samec; 13. razpoka; 14. pridelek čebel; 15. kazalni zaimek; 17. stopiti se; 19. očistiti umazanije; 21. kratica za številko (tujka); 22. moško ime(okrajšano); 23. strinjam (se), soglašam; 24. moško ime; 25. obžalovanje; 26. Katoliška Akcija; 27. kratica povojne organizacije za pomoč beguncem; 28. pod; 30. opominjal (nekoga); 33. razprava v lahki in razumljivi obliki; 36. osebni zaimek; 37. kratica za vojsko, ki pa zdaj več ne obstaja; 38. domača žival (izpeljanka); 39. kratica za verski mesečnik ameriških Slovencev; 40. pomemben; 42. eno domačih opravil; 44. oče; 45. znani hunski poglavar; 46. kratica za odnosno; 47. obljuba; 49. bolehn, slabotna; 51. prav tak, popolnoma podoben; 52. del obleke proti hladnoči.

Navpično: 1. ognjenik jo bruha; 2. veznik; 3. ena ameriških združenih držav; 4. enoglasen; 6. seže v roko; 7. kratica za evangelij; 8. ogenj prižigam; 9. doba, časovno merilo; 10. kolo jo ima (množina); 12. naliva, polni; 13. groza; 16. pritrjuje, tudi pozdravlja; 18. ime več slovenskih krajev (po drevesu); 20. več manjših mest; 23. učenje; 24. jeza (v latinščini); 27. slano, z ivjem pokrito; 29. kratica za Ljubljano; 30. nočna ptica; 31. od ilovice mastna zemlja; 32. italijanski spolnik; 33. moško ime (izpeljanka); 34. priprava za sukanje, navijanje; 35. konec molitve; 39. za žgance je odlična; 41. po mlakah živijo; 42. obličje, podoba; 43. ni stara; 48. eden; 50. kratica za ameriški tiskovni urad.

Rešitev pošljite do 28. februarja na uredništvo!

HOJA ZA KRISTUSOM – Knjižica je v obliki molitvenika in obsega nesmrtnne spise Tomaža Kempčana. Cena 5 dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika vredne vsebine na 305 straneh. Prva izdaja je pošla, druga je pravkar dospela. Cena: 15 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE je molitvenik z velikimi črkami za ostarele, ki so jim opešale oči. Cena 10 dolarjev.

VSE POTI – V tekoči vezani besedi izražena topla razmišljanja je napisala v Melbournu Draga Gelt. Od vsake knjige gre en dolar za Dom počitka m. Romane v Kew. Cena 15 dolarjev.

DREAMS VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center of USA. Lepo darilo angleško govoreči osebi. Cena 11 dolarjev.

WHISPER – Anglesko-slovenske pesmi Danijele Hliš. – Cena 10 dol.
MAN WHO BUILT THE SNOWY je pošla, a pisatelj Ivan Kopal pripravlja novo, tretjo in izboljšano izdajo.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N. S. W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6 dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmišljanja je napisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini. Cena 13. dolarjev.

ŽIVLJENJSKI IZZIVI je naslov knjige inž. Ivana Žigona, ki je izšla pravkar v Ljubljani. Cena je znižana na 15.– dolarjev.

JEZUS DOBRI PASTIR. Baragove molitve je zbral v molitvenik dr.F. Jaklič – Z velikimi črkami za slabe oči. – Cena 10 dolarjev.

MEN WHO BUILT THE SNOWY je izšla pri Goriški Mohorjevi v slovenskem prevodu. Na razpolago bo v kratkem pri avtorju Ivanu Kobalu. Kdor jo želi imeti, naj jo naroči pri njem (4 St. Andrews Place, Rydalmere 2116, NSW), on bo poskrbel, da jo dobi. Cena je petnajst dolarjev brez poštne.

HREPENENJA IN SANJE je nova pesniška zbirka, ki nam jo poklanja naš adelaidski rojak Ivan Burnik Legiša. Cena dvanajst dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBISČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilijske) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m. Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI – DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

1996

GROUPS FOR SLOVENIJA

Book now for 6 economical groups
departing from Adelaide – Brisbane – Melbourne – Sydney

28 March 1996

20 June 1996

15 July 1996

15 May 1996

10 June 1996

12 August 1996

SLOVENIA TRAVEL / DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 9 842 5666

Lic. No:
3 0 2 1 8

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ŽE SEDAJ ZA SKUPINSKO
POTOVANJE NA OBISK SLOVENIJE V LETU 1996

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanja!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH

Slovenija Travel / Donvale Travel

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666